VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 69

THỨ SÁU

17.7.2026 (4.6 Bính Ngọ)

Số 85 (4376)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

TỔNG BÍ THƯ, CHỦ TỊCH NƯỚC TÔ LÂM:

Xây dựng "Mộc Châu thành cao nguyên sinh thái" đặc sắc

[2]

CHUYỂN ĐỔI SỐ NGÀNH VHTTDL:

Triển khai đợt cao điểm gỡ điểm nghẽn chuyển đổi số

[3]

Cấp thiết tu bổ hệ thống tường Hoàng thành Huế

[9]

Một vị trí tường Hoàng thành Huế bị xô lệch, nghiêng lún được gia cố chống đỡ bằng khung thép

Ảnh: SƠN THÙY

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Liêm chính từ thuở còn thơ

● **CAO CHƯ**

Tiểu thuyết Tam Quốc diễn nghĩa, *một kiệt tác của La Quán Trung ở Trung Quốc thời cổ đại có chuyện kể về tuổi ấu thơ tinh ranh của Tào Tháo. Tháo có người chú không ưa gì mình vì tính tình của Tháo hay liến thoắng. Một hôm có mặt người chú, Tháo đang chơi, bỗng giả bị trúng gió ngã ngửa ra, người chú bèn đi báo với Tào Tung cha Tào Tháo.*

Cha Tào Tháo chạy đến, thấy con vui vẻ bình thường mới dò hỏi. Tháo nói với cha rằng chắc chú ghét con nên đặt điều, chứ con có sao đâu. Từ ấy cha Tào Tháo không tin lời em.

(Xem tiếp trang 2)

Tạo thế và lực mới cho ngành Xuất bản

[10]

ĐỊA PHƯƠNG ĐƯỢC LỰA CHỌN THÍ ĐIỂM MÔ HÌNH ĐÔ THỊ DI SẢN VĂN HÓA:

Phải đáp ứng những tiêu chí nghiêm ngặt

[5]

Hành chính công ngay tại… nhà rông

[4]

TỔNG BÍ THƯ, CHỦ TỊCH NƯỚC TÔ LÂM:

Xây dựng "Mộc Châu thành cao nguyên sinh thái" đặc sắc

Hôm qua 16.7, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm cùng Đoàn công tác của Trung ương đã làm việc với Ban Thường vụ Tỉnh ủy Sơn La về kết quả thực hiện Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng; Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XVI, nhiệm kỳ 2025-2030; các chủ trương, nghị quyết lớn của Trung ương 6 tháng đầu năm và nhiệm vụ trọng tâm 6 tháng cuối năm 2026.

Sau khi nghe báo cáo và các ý kiến trao đổi tại buổi làm việc, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm ghi nhận Ban Thường vụ Tỉnh ủy, HĐND, UBND, Mặt trận Tổ quốc tỉnh Sơn La, các cấp, các ngành và cả hệ thống chính trị tỉnh đã có nhiều nỗ lực, cố gắng.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước chỉ rõ những hạn chế và điểm nghẽn: Kinh tế Sơn La vẫn chưa tạo được chuyển biến rõ về chất lượng, năng suất và sức chống chịu; du lịch tăng nhanh về lượng khách nhưng doanh thu tăng chậm; thu hút đầu tư có chuyển biến nhưng nhiều dự án vẫn chậm triển khai, chưa chuyển hóa đầy đủ thành năng lực sản xuất thực tế; chuyển dịch cơ cấu lao động còn chậm, nguồn lực tài chính và khả năng tự chủ của địa phương còn hạn chế; rủi ro thiên tai, biến đổi khí hậu, suy thoái tài nguyên ngày càng lớn...

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm phát biểu chỉ đạo tại buổi làm việc **Ảnh: TTXVN**

Trong giai đoạn tới, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước đề nghị, Ban Thường vụ Tỉnh ủy xác định rõ mô hình phát triển và vị trí của Sơn La trong vùng Tây Bắc; thúc đẩy tăng trưởng nhưng không được đánh đổi môi trường, an sinh xã hội và kỷ cương quản lý; không dàn trải nguồn lực mà tập trung vào những động lực có khả năng tạo khác biệt; hướng tới trở thành trung tâm nông nghiệp sinh thái, chế biến nông sản và du lịch đặc sắc của vùng, đồng thời phát huy lợi thế về năng lượng, kinh tế lòng hồ và giao thương với Bắc Lào. Quy hoạch phải được cụ thể hóa thành danh mục dự án, quỹ đất, nguồn vốn, tiến độ và người chịu trách nhiệm.

Đối với cao tốc Hòa Bình - Mộc Châu và tuyến Mộc Châu - Sơn La - Điện Biên, phải chuẩn bị quy hoạch các nút giao, trung tâm logistics, khu chế biến, dịch vụ, đô thị và điểm du lịch dọc tuyến. Các tuyến kết nối cao tốc vào các khu vực du lịch, dịch vụ, vùng sản xuất phải được đầu tư đồng bộ, tránh tình trạng cao tốc hoàn thành nhưng vẫn bị tắc kết nối ở địa phương.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước chỉ rõ, tổ chức lại nông nghiệp theo chuỗi giá trị, khắc phục tình trạng vùng nguyên liệu và nhà máy không gắn kết; mở rộng hạ tầng các khu cụm công nghiệp phục vụ nông nghiệp; tập trung vào các sản phẩm chủ lực như cà phê Arabica, cây ăn quả, chè, sữa, dược liệu...; khuyến khích đầu tư đồng bộ từ vùng trồng, thủy lợi, sơ chế, kho lạnh đến chế biến và phân phối. Quy hoạch các vùng chăn nuôi lớn; tăng cường liên kết với các Viện nghiên cứu, Trường đại học, hỗ trợ nông dân về kiến thức, kỹ năng, chuyển giao công nghệ; chú trọng bảo vệ rừng và phát triển kinh tế lâm nghiệp.

Tỉnh cần nâng cao giá trị thu được từ du lịch, không chỉ số lượt khách; cần kéo dài thời gian lưu trú, tăng chi tiêu của du khách; hình thành các tour nhiều ngày kết nối Mộc Châu, Vân Hồ, Tà Xùa, Ngọc Chiến, Quỳnh Nhai và lòng hồ thủy điện Sơn La; xây dựng "Mộc Châu thành cao nguyên sinh thái" đặc sắc và "điểm đến quốc gia". Với vùng lòng hồ, cần đầu tư đồng bộ bến tàu, phương tiện an toàn, điểm dừng chân, lưu trú và vệ sinh môi trường. Du lịch cộng đồng phải tránh phát triển tự phát, chất lượng thấp, nâng cao chất lượng dịch vụ và nhân lực du lịch; tổng kết, nhân rộng những mô hình hiệu quả...

P.V (tổng hợp)

Liêm chính...

(Tiếp theo trang 1)

Và cả cuộc đời của Tào Tháo về sau là hành trình của kẻ gian hùng. Tào Tháo của La Quán Trung (khác Tào Tháo trong sự thật lịch sử) là kẻ gian giảo, đa nghi và tàn bạo với châm ngôn "Thà ta phụ người, đừng để người phụ ta". Tác giả La Quán Trung chừng như muốn nhắn nhủ với đời rằng, tính cách con người ta hình thành từ thuở nhỏ, thâm căn cố đế không thay đổi.

Tính cách ngay thực hay liến láu của con người đương nhiên cũng hình thành từ thuở nhỏ. Nó có thể theo suốt cả đời người. Trong học thuật người ta còn gọi đức trung thực là sự liêm chính. Mình mượn của ai thì phải nói rõ, sáng tạo của mình cũng phải nói rõ. Học lực đến đâu thì điểm số tương ứng đến đấy, không gian dối để lấy điểm. Sự liêm chính là yêu cầu thiết yếu trong học thuật.

Thế mới thấy sợ khi kỳ thi tốt nghiệp THPT vừa rồi ở tỉnh Tuyên Quang. Điểm thi toán cao bất thường. Sự việc vỡ lở. Một hiệu trưởng, một phó hiệu trưởng và nhiều người dính dáng đến vụ việc đã bị pháp luật gọi tên. Rất nhiều em học sinh nhờ thế mà đạt điểm 10, nhưng nghĩ về sự liêm chính, hẳn ở đây phải là điểm 0 hoặc điểm âm. Tiếc thay, những người đáng lẽ dạy các em sự liêm chính, yêu cầu các em phải liêm chính, lại trở thành người dạy về thái độ phi liêm chính.

Nhưng ở Tuyên Quang chỉ là nơi "cá biệt" hay còn ở đâu nữa? Chỉ là "cá biệt" ở kỳ thi năm nay hay các kỳ thi trước cũng từng xảy ra tương tự mà người ta không phát hiện ra, không phanh phui? Đó là những câu hỏi chắc chắn diễn ra trong đầu mọi người quan tâm đến giáo dục, đến thế hệ tương lai của đất nước. Đáng tiếc là qua các hiện tượng và những gì đã xảy ra, có vẻ như không hoàn toàn cá biệt.

Lại nghe rải rác ở nhiều nơi, thầy cô giáo dạy thêm vẫn dùng chiêu thức "đì" học sinh khi các em không đến học thêm chỗ mình. Em nào đến học thêm thì cho điểm cao, dù học kém, em nào không đi học thêm ắt phải chịu điểm thấp, dù có học tốt. Các em tuổi nhỏ đã phải "học" từ cái sự phi liêm chính ở các thầy cô của mình. Không biết rồi khi lớn lên, đi học nghề, đi làm, các em có còn bị tiêm nhiễm thói tật này không, hay mang theo những vết thương lòng không lành được?

Từ rất nhiều năm rồi, do tính chất quan yếu của giáo dục, nhà nước xác định giáo dục là quốc sách hàng đầu. Các cơ sở vật chất, trường ốc, trang thiết bị dạy học được nhà nước quan tâm đầu tư rất lớn. Vậy nhưng ngành giáo dục phải trả lời như thế nào khi để xảy ra tình trạng như vậy?

Đức trung thực là thiết yếu trong nhân cách con người, sự liêm chính là tối thượng trong học thuật. Ngược lại là sự phi nhân cách. Nhà nước có thể gồng mình đầu tư rất nhiều vật chất để thúc đẩy nền giáo dục nước nhà phát triển, tạo cơ hội tốt cho tương lai, nhưng những sự việc như thế này làm cho mọi người cảm thấy lo cho tương lai của ngành giáo dục. Liệu những người trực tiếp liên quan đến những vụ việc như vậy trong ngành có tự hỏi, mình đã xứng đáng với đãi ngộ của nhà nước và niềm tin của nhân dân hay chưa.

Điều quan yếu không phải chỉ là kết quả nhất thời của năm học này, mà là tính trung thực, sự liêm chính cần phải hình thành từ thuở còn thơ. ■

Làm rõ giá trị nổi bật toàn cầu khu Cảnh quan văn hóa - sinh thái Voọc mông trắng

UBND tỉnh Ninh Bình vừa tổ chức Hội thảo quốc tế "Đánh giá các giá trị nổi bật toàn cầu và định hướng xây dựng Hồ sơ đề cử Di sản thế giới khu Cảnh quan văn hóa - sinh thái Voọc mông trắng Vân Long - Kim Bảng - Tam Chúc" với sự tham dự của các nhà quản lý, chuyên gia, nhà khoa học trong nước và quốc tế, sở, ngành và địa phương liên quan.

Hội thảo nhằm tiếp tục hoàn thiện cơ sở khoa học và thực tiễn phục vụ xây dựng Hồ sơ đề cử Di sản thế giới đối với khu Cảnh quan văn hóa - sinh thái Voọc mông trắng Vân Long - Kim Bảng - Tam Chúc, đánh giá toàn diện các giá trị văn hóa, thiên nhiên và mối quan hệ tương tác giữa con người với môi trường, xác lập. Các ý kiến cũng củng cố luận cứ khoa học về giá trị nổi bật toàn cầu, phạm vi, ranh giới khu vực đề cử và vùng đệm; tính toàn vẹn, xác thực cũng như định hướng quản lý, bảo tồn, phát huy giá trị di sản lâu dài theo tiêu chí và yêu cầu Công ước Bảo vệ Di sản Văn hóa và Thiên nhiên thế giới năm 1972. Hướng dẫn thực hiện Công ước Di sản thế giới.

Hội thảo tập trung thảo luận để xác định rõ tính chất di sản, phương án ranh giới, lộ trình đề cử và cơ chế phối hợp hiệu quả. Trên thực tế, để đảm bảo tính khả sinh lâu dài cho một quần thể Voọc mông trắng khoảng 3.000-4.000 cá thể, yêu cầu tiên quyết là di sản đề cử phải là một thực thể đơn nhất, liền khoảnh; bắt buộc phải có một hành lang sinh thái với chiều rộng tối thiểu 1km kết nối các bộ phận Vân Long và Kim Bảng. Tuy nhiên, trong phạm vi tỉnh Ninh Bình, việc xác lập hành lang này không khả thi do các hoạt động khai thác đá, sản xuất xi măng và vật liệu xây dựng đã mở rộng, cả về hiện trạng lẫn theo quy hoạch, đến sát đường phân thủy là ranh giới tự nhiên giữa hai tỉnh Ninh Bình và Phú Thọ.

Vì vậy, giải pháp khả dĩ nhất là mở rộng phạm vi đề cử sang tỉnh Phú Thọ (khu vực giáp ranh) để bảo vệ các dải núi đá vôi kéo dài; nếu có thể, cân nhắc việc mở rộng sang cả khu vực Hương Sơn (Hà Nội), nơi cũng đang nằm trong Danh sách đề cử dự kiến...

T.SƯƠNG

CHUYỂN ĐỔI SỐ NGÀNH VHTTDL:

Triển khai đợt cao điểm gỡ điểm nghẽn chuyển đổi số

● **XUÂN TRƯỜNG; ảnh: TR. HUẤN**

Ngày 16.7, tại Hà Nội, Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Lâm Thị Phương Thanh chủ trì cuộc họp nghe báo cáo chuyên đề về Giải pháp ứng dụng khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số trong các lĩnh vực của ngành VHTTDL.

Tham dự cuộc họp có Ủy viên dự khuyết BCH Trung ương Đảng, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Huy Dũng; các Thứ trưởng Tạ Quang Đông, Hồ An Phong; cùng đại diện lãnh đạo các cục, vụ, đơn vị chức năng thuộc Bộ VHTTDL.

Trình bày Báo cáo chuyên đề Triển khai các nhiệm vụ, giải pháp về khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số trong các lĩnh vực của ngành VHTTDL, Thứ trưởng Nguyễn Huy Dũng cho biết, Bộ VHTTDL được giao 400 nhiệm vụ khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số. Trong đó, đã hoàn thành 159, đang triển khai trong hạn 241, không có nhiệm vụ quá hạn. Tuy vậy, Thứ trưởng cho rằng số nhiệm vụ thực tế và thực tiễn có thể còn lớn hơn nữa.

Về sản phẩm đóng góp vào phát triển kinh tế nhanh và bền vững của đất nước, Thứ trưởng Nguyễn Huy Dũng cho biết, đối với doanh nghiệp, sản phẩm và thương hiệu quốc gia, nhiệm vụ đặt ra là phát triển được tối thiểu 12 doanh nghiệp công nghệ số Việt Nam có quy mô vừa và lớn trong lĩnh vực VHTTDL. Về hạ tầng văn hóa số phục vụ quản trị và kiến tạo phát triển, báo cáo nêu rõ: Phát triển hạ tầng văn hóa số Việt Nam hiện đại, dùng chung trong cả ba lĩnh vực VHTTDL, phục vụ quản trị, quản lý và kiến tạo phát triển. Xây dựng cơ sở dữ liệu bảo đảm "đúng, đủ, sạch, sống, thống nhất, dùng chung" và được khai thác sử dụng hiệu quả.

Cùng với đó, phát triển nguồn nhân lực số ngành VHTTDL đạt ngang tầm quốc tế, trở thành lợi thế cạnh tranh quốc gia của Việt Nam. Đối với các nhiệm vụ trọng tâm thời gian tới, Thứ trưởng Nguyễn Huy Dũng cho biết, Báo cáo nêu 13 nhóm nhiệm vụ gồm: Khung kiến trúc tổng thể; Kế hoạch hành động giai đoạn 2026-2027; Tổng chi ngân sách nhà nước giai đoạn 2026-2030; Doanh nghiệp đồng hành; Kiến trúc sư trưởng; Thể chế; Nhân lực; Hạ tầng; Khoa học công nghệ; Đổi mới sáng tạo; Chuyển đổi số trong hoạt động nội bộ; Chuyển đổi số ngành, lĩnh vực và Phát triển doanh nghiệp công nghệ số trong lĩnh vực VHTTDL.

Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh chủ trì cuộc họp

> *"Khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số là nhiệm vụ đột phá chiến lược, vì vậy yêu cầu toàn ngành thống nhất nhận thức, rà soát gần 400 nhiệm vụ để xác định rõ thứ tự ưu tiên, tập trung nguồn lực thực hiện. Về quản trị, điều hành, các đơn vị phối hợp xây dựng kế hoạch hành động giai đoạn 2026-2027 và triển khai 100 ngày cao điểm gỡ điểm nghẽn chuyển đổi số…"*
>
> **(Bộ trưởng LÂM THỊ PHƯƠNG THANH)**

Sau khi lắng nghe các ý kiến, kết luận cuộc họp, Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh đánh giá cao Báo cáo chuyên đề Triển khai các nhiệm vụ, giải pháp về khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số trong các lĩnh vực của ngành văn hóa, thể thao và du lịch. Báo cáo đã xác định rõ nhiệm vụ, giải pháp, nguồn lực, trách nhiệm, tiến độ và định hướng triển khai. Tuy nhiên, Bộ trưởng yêu cầu tiếp tục rà soát, tích hợp, điều chỉnh các nhiệm vụ để tránh chồng chéo, xác định rõ trọng tâm, sản phẩm và trách nhiệm.

Ghi nhận những kết quả bước đầu trong triển khai các nghị quyết về khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, Bộ trưởng cho biết, tình trạng chậm tiến độ cơ bản đã được khắc phục, hạ tầng số, cơ sở dữ liệu chuyên ngành và nền tảng số dùng chung từng bước được hình thành. Tuy nhiên, vẫn còn nhiều hạn chế như dữ liệu phân tán, thiếu đồng bộ; một số nhiệm vụ triển khai chậm, chồng chéo; thiếu nhân lực chất lượng cao; ứng dụng công nghệ mới, nhất là trí tuệ nhân tạo còn hạn chế; tỷ lệ giải ngân vốn khoa học, công nghệ còn thấp.

Nhấn mạnh khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số là nhiệm vụ đột phá chiến lược, Bộ trưởng yêu cầu toàn ngành thống nhất nhận thức, rà soát gần 400 nhiệm vụ để xác định rõ thứ tự ưu tiên, tập trung nguồn lực thực hiện. Về quản trị, điều hành, Bộ trưởng giao các đơn vị phối hợp xây dựng kế hoạch hành động giai đoạn 2026-2027 và triển khai 100 ngày cao điểm gỡ điểm nghẽn chuyển đổi số; đồng thời phối hợp xây dựng hệ thống tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật, định mức, đơn giá; Đề án phát triển khoa học, công nghệ trong lĩnh vực VHTTDL; Đề án chuyển đổi số trong lĩnh vực du lịch và thể thao theo đúng tiến độ.

Bộ trưởng yêu cầu tiếp tục hoàn thiện, vận hành kiến trúc tổng thể; xây dựng phương án bố trí kinh phí theo kế hoạch trung hạn; nghiên cứu cơ chế lựa chọn đội ngũ chuyên gia, kiến trúc sư trưởng; lựa chọn doanh nghiệp đồng hành; nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, xây dựng Đề án phát triển nguồn nhân lực số; tổ chức tập huấn và bố trí cán bộ chuyên trách về chuyển đổi số. Đối với hạ tầng số, Bộ trưởng yêu cầu xây dựng phương án đầu tư, thuê dịch vụ phù hợp, khẩn trương nâng cấp hệ thống công nghệ thông tin của Bộ. Đồng thời, tái cấu trúc các chương trình khoa học, công nghệ theo mô hình hợp tác nhiều bên; đẩy mạnh đổi mới sáng tạo tại các cục, đơn vị, cơ sở đào tạo, thư viện, bảo tàng, nhà hát và doanh nghiệp trực thuộc.

Bộ trưởng giao các đơn vị rà soát, chuẩn hóa hệ thống phần mềm, phát triển cơ sở dữ liệu theo kiến trúc tổng thể; xây dựng Kho dữ liệu văn hóa số quốc gia, Hệ sinh thái dữ liệu số du lịch và Đề án phát triển doanh nghiệp công nghệ số trong lĩnh vực văn hóa, thể thao và du lịch. Về tổ chức thực hiện, Bộ trưởng giao Trung tâm Chuyển đổi số chủ trì theo dõi, đôn đốc tiến độ; yêu cầu người đứng đầu các đơn vị trực tiếp chỉ đạo, phân công đầu mối phụ trách, tăng cường phối hợp với các Bộ, ngành và địa phương. Thứ trưởng Nguyễn Huy Dũng trực tiếp chỉ đạo, hướng dẫn, tháo gỡ khó khăn trong quá trình triển khai.

Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh đề nghị các đơn vị phát huy tinh thần chủ động, tập trung hoàn thành các nhiệm vụ, góp phần nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước và thúc đẩy phát triển các lĩnh vực của ngành, phấn đấu nâng cao vị trí của Bộ trong công tác khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số. ■

Lâm Đồng kêu gọi cung cấp thông tin liệt sĩ, hài cốt liệt sĩ

Ban Chỉ đạo 515 tỉnh Lâm Đồng vừa có thư ngỏ kêu gọi cán bộ, chiến sĩ lực lượng vũ trang và nhân dân trong, ngoài tỉnh tích cực tuyên truyền, cung cấp thông tin liên quan đến liệt sĩ, mộ liệt sĩ; thông tin từ người thân, đồng đội và nhân chứng lịch sử, góp phần phục vụ công tác tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ.

Theo Ban Chỉ đạo 515 tỉnh Lâm Đồng, những thông tin dù là ký ức đã nhiều năm, một địa danh cũ, sơ đồ chiến trường, câu chuyện của đồng đội hay một kỷ vật còn lưu giữ trong gia đình đều có thể trở thành manh mối quan trọng trong quá trình xác minh, tìm kiếm. Chính vì vậy, việc vận động nhân dân cung cấp thông tin được xác định là một trong những nhiệm vụ quan trọng, bên cạnh công tác rà soát hồ sơ, tìm kiếm thực địa và ứng dụng công nghệ giám định ADN.

Đây cũng là sự hưởng ứng "Chiến dịch 500 ngày đêm" đang được triển khai trên phạm vi cả nước, với mục tiêu đưa thêm nhiều liệt sĩ trở về với tên tuổi, quê hương và gia đình. Từ đầu tháng 6 đến nay, Ban Chỉ đạo 515 tỉnh Lâm Đồng đã tổ chức triển khai lấy mẫu, số hóa hài cốt liệt sĩ tại các Nghĩa trang liệt sĩ của tỉnh để phục vụ công tác giám định ADN, xác định danh tính các liệt sĩ chưa rõ thông tin.

Nhằm phục vụ thuận lợi cho công tác lấy mẫu, Ban chỉ đạo 515 tỉnh Lâm Đồng đã quyết định thành lập năm tổ lấy mẫu với nhân sự nòng cốt gồm lực lượng Công nghệ thông tin, Pháp y của Sở Y tế; lực lượng Quân đội và Dân quân thường trực tại địa phương.

Đại diện Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh Lâm Đồng cho biết, hiện nay trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng có 12 Nghĩa trang liệt sĩ với tổng số 13.228 phần mộ liệt sĩ. Trong đó, có 4.776 phần mộ vẫn chưa xác định được tên tuổi. Tính đến nay, đã có 9 Nghĩa trang thực hiện xong việc lấy mẫu (riêng Nghĩa trang Tánh Linh không thực hiện lấy mẫu do đã lấy mẫu vào năm 2023).

THÀNH KHIÊM

Hành chính công ngay tại… nhà rông

Bài, ảnh: NGỌC HÒA

Những sáng cuối tuần, nhà rông ở nhiều thôn của xã biên giới Dục Nông (Quảng Ngãi) không chỉ là nơi họp dân mà còn trở thành "điểm một cửa" đặc biệt. Tại đây, người dân được giải quyết thủ tục hành chính, hướng dẫn sử dụng dịch vụ công trực tuyến và tiếp cận các tiện ích số mà không phải vượt hàng chục km lên trung tâm xã.

Sau cuộc họp thôn ở nhà rông Dục Nội vào một sáng thứ Bảy, thay vì ra về, hàng chục người dân đã nán lại trước những chiếc bàn làm việc của cán bộ xã và Công an xã. Người đăng ký khai sinh, người hỏi thủ tục đất đai, người được hướng dẫn cài đặt VNeID hay tạo tài khoản trên Cổng Dịch vụ công quốc gia. Nhà rông hôm ấy trở thành nơi giải quyết thủ tục hành chính ngay giữa làng.

Người dân thôn Dục Nội, xã Dục Nông làm thủ tục hành chính và được hướng dẫn sử dụng dịch vụ công trực tuyến ngay tại nhà rông của thôn

> *Sau hơn nửa năm triển khai, 461 hồ sơ được giải quyết ngay tại cơ sở và hơn 1.500 lượt người dân được hướng dẫn sử dụng dịch vụ công trực tuyến. Những con số ấy chưa phải là đích đến, nhưng cho thấy khoảng cách giữa chính quyền với người dân ở vùng biên đang được rút ngắn từng bước, không chỉ bằng những chuyến công tác lưu động mà còn bằng cách đưa chính quyền số đến gần hơn với từng thôn, từng nhà rông.*
>
> **(Ông TRẦN CAO BẢO VIỆT, Chủ tịch UBND xã Dục Nông)**

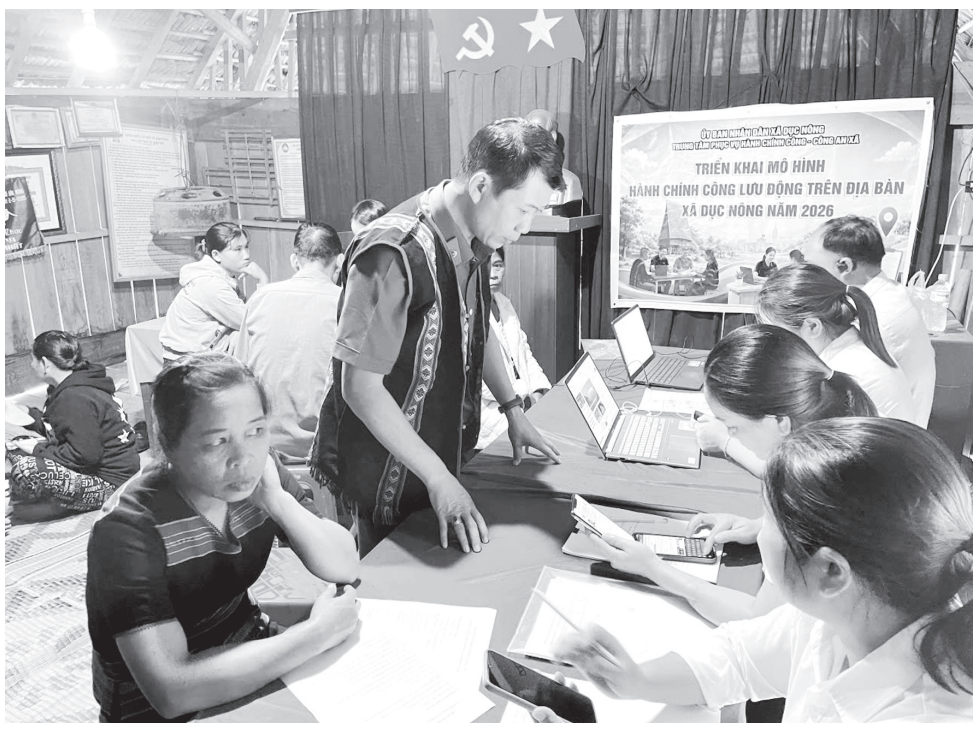
"Hành chính công lưu động"

Khung cảnh ấy đã dần trở thành quen thuộc kể từ khi xã Dục Nông triển khai mô hình "Hành chính công lưu động", đưa cán bộ trực tiếp xuống từng thôn để phục vụ người dân.

Là xã biên giới có địa bàn rộng, nhiều khu dân cư cách xa trung tâm hành chính, việc đi lại của người dân Dục Nông gặp không ít khó khăn. Mỗi lần làm giấy tờ, nhiều hộ phải dành gần trọn một ngày cho việc di chuyển và chờ đợi. Với người cao tuổi, người khuyết tật hay những hộ có hoàn cảnh khó khăn, đó còn là một trở ngại lớn. Chính thực tế ấy đã khiến chính quyền địa phương thay đổi cách làm, cách phục vụ. Bà Trần Thị Mỹ Hạnh, Giám đốc Trung tâm Phục vụ hành chính công xã Dục Nông cho biết, sau khi sáp nhập đơn vị hành chính, lượng người dân từ các thôn xa đến trung tâm giải quyết thủ tục tăng cao. Có những ngày, người dân phải chờ đến quá trưa mới hoàn tất hồ sơ.

Từ thực tế đó, cuối năm 2025, Trung tâm Phục vụ hành chính công xã phối hợp với Công an xã xây dựng mô hình "Hành chính công lưu động", tổ chức các đợt làm việc trực tiếp tại các thôn nhằm giảm thời gian, chi phí đi lại cho người dân. Mỗi đợt lưu động có sự tham gia của công chức địa chính, tư pháp - hộ tịch, văn hóa - xã hội cùng bốn cán bộ Công an xã. Từ khai sinh, hộ tịch, đăng ký hộ kinh doanh đến các chế độ hưu trí, chính sách người có công hay an sinh xã hội đều có thể được hướng dẫn, tiếp nhận ngay tại thôn. Những hồ sơ liên quan đến đất đai cũng được cán bộ kiểm tra thành phần giấy tờ, hướng dẫn hoàn thiện ngay từ đầu để người dân không phải đi lại nhiều lần.

Đối với lĩnh vực đất đai, cán bộ trực tiếp hướng dẫn thành phần hồ sơ, quy trình thực hiện, giúp người dân chuẩn bị đầy đủ giấy tờ trước khi nộp, hạn chế việc phải đi lại nhiều lần. Những trường hợp thuộc diện được Nhà nước hỗ trợ bảo hiểm y tế cũng được rà soát thông tin ngay tại cơ sở để kịp thời bổ sung danh sách, bảo đảm quyền lợi. Nếu như trước đây người dân chủ yếu đến để làm giấy tờ thì nay mỗi buổi làm việc lưu động còn là một "lớp học công nghệ" ngay giữa nhà rông. Thiếu tá Võ Huy Chương, Phó Trưởng Công an xã Dục Nông cho biết, cán bộ công an trực tiếp hỗ trợ người dân cài đặt, kích hoạt và sử dụng các ứng dụng như VNeID, VNeTraffic; hướng dẫn đăng ký, nộp hồ sơ trực tuyến trên Cổng Dịch vụ công quốc gia; đồng thời tuyên truyền quy định mới về cư trú, khai báo lưu trú, phòng, chống ma túy và bảo đảm trật tự an toàn giao thông.

Từ nhà rông thôn Dục Nội, nhiều thủ tục hành chính được tiếp nhận, hướng dẫn và giải quyết ngay tại cơ sở

Những con số chưa phải là đích đến

Theo thiếu tá Võ Huy Chương, mục tiêu của mô hình không chỉ dừng ở việc giải quyết hồ sơ mà còn giúp người dân từng bước hình thành kỹ năng sử dụng dịch vụ công trực tuyến, chủ động tiếp cận chính quyền số ngay từ cơ sở. Đây cũng là hoạt động hưởng ứng phong trào thi đua "Ba nhất": Kỷ luật nhất - trung thành nhất - gần dân nhất.

Để người dân thuận lợi hơn trong quá trình thực hiện các chính sách an sinh, tổ công tác còn phối hợp với ngân hàng mở tài khoản cho các đối tượng chính sách nhằm phục vụ việc nhận tiền hỗ trợ không dùng tiền mặt; đồng thời kết nối với bưu điện để chuyển trả kết quả hồ sơ đến tận tay người dân. Sau nhiều tháng triển khai, điều người dân cảm nhận rõ nhất là tiết kiệm thời gian và chi phí. Có mặt tại nhà rông thôn Dục Nội để làm thủ tục hành chính, chị Y Dét (39 tuổi) cho biết trước đây mỗi lần lên UBND xã đều mất nhiều thời gian và chi phí đi lại. "Nay cán bộ đến tận thôn hướng dẫn rất tận tình, người dân đỡ vất vả hơn nhiều. Tôi mong sau này sẽ có thêm nhiều thủ tục được giải quyết ngay tại thôn", chị chia sẻ.

Với nhiều người lớn tuổi, lợi ích không chỉ dừng ở việc làm giấy tờ. Bà Y Nghêu, cũng ở thôn Dục Nội, lần đầu tiên được hướng dẫn sử dụng ứng dụng VNeID hào hứng chia sẻ. "Trước đây tôi chỉ nghe nói chứ chưa biết dùng. Người lớn tuổi tiếp cận công nghệ khó lắm. Nay được các chú Công an chỉ từng bước nên tôi đã biết cách sử dụng, sau này làm giấy tờ cũng thuận tiện hơn", bà nói. Ông Trần Cao Bảo Việt, Chủ tịch UBND xã Dục Nông cho hay, sau hơn nửa năm triển khai, 461 hồ sơ được giải quyết ngay tại cơ sở và hơn 1.500 lượt người dân được hướng dẫn sử dụng dịch vụ công trực tuyến. Những con số ấy chưa phải là đích đến, nhưng cho thấy khoảng cách giữa chính quyền với người dân ở vùng biên đang được rút ngắn từng bước, không chỉ bằng những chuyến công tác lưu động mà còn bằng cách đưa chính quyền số đến gần hơn với từng thôn, từng nhà rông.

"Thời gian tới, xã Dục Nông sẽ tiếp tục mở rộng mô hình đến các thôn còn lại, ưu tiên hỗ trợ người cao tuổi, người yếu thế, đồng bào dân tộc thiểu số và những người còn hạn chế trong tiếp cận công nghệ. Địa phương đặt mục tiêu nâng tỷ lệ hồ sơ thủ tục hành chính được tiếp nhận và giải quyết trực tuyến mức độ 3, 4 tăng ít nhất 20% so với năm 2025; đồng thời bảo đảm mọi người dân có nhu cầu đều được hướng dẫn sử dụng các ứng dụng số và thực hiện thủ tục hành chính trên môi trường điện tử", ông Việt nhấn mạnh. ■

Trao Huy hiệu "Tuổi trẻ dũng cảm" cho nam sinh cứu người đuối nước

Sáng 16.7, tại xã Cửa Tùng, Ban Thường vụ Tỉnh đoàn Quảng Trị tổ chức lễ trao Bằng khen và Huy hiệu "Tuổi trẻ dũng cảm" của BCH Trung ương Đoàn cho em Lê Đức Trung, học sinh lớp 11A4, Trường Trung học phổ thông Cửa Tùng vì đã có hành động dũng cảm cứu người trong tình huống nguy cấp.

Ngày 22.6.2026, tại khu vực bãi biển Đá Nhảy (xã Bắc Trạch), khi phát hiện hai em nhỏ bị sóng lớn cuốn ra xa bờ, Trung đã không chút do dự lao xuống biển ứng cứu. Bằng sự bình tĩnh và kỹ năng bơi lội, em tiếp cận, đưa được một em nhỏ vào bờ an toàn trước khi bản thân gần như kiệt sức. Em nhỏ còn lại cũng được người thân và những người có mặt ở đó kịp thời đưa vào bờ.

Huy hiệu "Tuổi trẻ dũng cảm" là phần thưởng cao quý của BCH Trung ương Đoàn nhằm tôn vinh những tấm gương thanh thiếu nhi có hành động dũng cảm trong cứu người, cứu hộ, cứu nạn và bảo vệ cộng đồng. Với em Lê Đức Trung, phần thưởng ấy không chỉ ghi nhận một khoảnh khắc vượt lên hiểm nguy giữa đầu sóng mà còn góp phần lan tỏa những giá trị nhân văn, khơi dậy tinh thần sống đẹp, sống có ích trong thế hệ trẻ hôm nay. **V.D**

ĐỊA PHƯƠNG ĐƯỢC LỰA CHỌN THÍ ĐIỂM MÔ HÌNH ĐÔ THỊ DI SẢN VĂN HÓA:

Phải đáp ứng những tiêu chí nghiêm ngặt

● LÂM SƠN

Chính phủ vừa ban hành Nghị định số 282/2026/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều và hướng dẫn thi hành Nghị quyết số 28/2026/QH16 của Quốc hội về phát triển văn hóa Việt Nam. Trong đó, Nghị định quy định rõ các tiêu chí thí điểm mô hình đô thị di sản văn hóa.

Theo đó, địa phương được lựa chọn thí điểm mô hình đô thị di sản văn hóa khi đáp ứng các tiêu chí.

Giá trị của di sản phải tạo nên giá trị của đô thị

Những tiêu chí gồm: Đô thị có di sản văn hóa được hình thành trong quá trình hình thành và phát triển của địa phương; Có quan hệ chặt chẽ giữa đô thị với di sản văn hóa và giá trị của di sản văn hóa phải tạo nên giá trị của đô thị; Có từ hai di sản văn hóa vật thể hoặc di sản văn hóa phi vật thể, di sản tư liệu trên địa bàn được Việt Nam hoặc UNESCO công nhận, xếp hạng hoặc ghi danh; thực hiện tốt công tác bảo vệ và phát huy giá trị gắn với giáo dục truyền thống, làm nền tảng phát triển kinh tế - xã hội, phát triển du lịch, công nghiệp văn hóa có hiệu quả, đóng góp vào tăng trưởng kinh tế của địa phương; tuyên truyền, quảng bá, giới thiệu lan tỏa giá trị di sản văn hóa ở trong nước và nước ngoài.

Bên cạnh đó, địa phương đã ban hành và thực hiện tốt quy chế quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn bảo đảm nguyên tắc quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa, bảo tồn không gian văn hóa liên quan của cộng đồng chủ thể thực hành di sản văn hóa phi vật thể; bảo đảm bảo tồn yếu tố gốc cấu thành giá trị di sản văn hóa, cấu trúc không gian, cảnh quan văn hóa, kiến trúc, kiểm soát mật độ xây dựng, tầng cao, hình thức kiến trúc, không gian công cộng, hạ tầng kỹ thuật và các hoạt động khai thác dịch vụ trong khu vực di sản theo quy định của pháp luật về di sản văn hóa và các quy định khác của pháp luật có liên quan. Có các chương trình, đề án, dự án về quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa triển khai có hiệu quả trên địa bàn; ban hành và tổ chức thực hiện tốt chế độ, chính sách khác phù hợp với quy định của pháp luật về di sản văn hóa đối với nghệ nhân.

Đồng thời địa phương có kinh nghiệm thực tiễn trong công tác đầu tư, bảo tồn, tôn tạo, quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa theo quy định của pháp luật về di sản văn hóa; bảo tồn bền vững di sản văn hóa và phát triển bền vững các yếu tố văn hóa, kinh tế, xã hội và môi trường; có di sản thế giới được tiến hành định giá giá trị kinh tế tổng thể và công bố quốc tế; có bảo tàng đạt tiêu chuẩn hạng II trở lên theo quy định của pháp luật về di sản văn hóa.

Mô hình đô thị di sản văn hóa thí điểm tại các địa phương được đầu tư, hỗ trợ bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích, thực hiện chương trình, đề án, dự án bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa, thực hiện cơ chế, chính sách ưu đãi quy định tại Điều 12, Điều 13 Nghị định này để bảo đảm các tiêu chí sau đây: Có quần thể kiến trúc đô thị, nông thôn, địa điểm cư trú, khu vực đô thị và nông thôn, công trình công nghiệp, chứa đựng công trình kiến trúc, không gian lịch sử, văn hóa có giá trị tiêu biểu cho một hoặc nhiều giai đoạn phát triển của lịch sử, kiến trúc, nghệ thuật và di sản văn hóa vật thể theo quy định của pháp luật về di sản văn hóa cùng với không gian di sản văn hóa phi vật thể của cộng đồng chủ thể hoặc một truyền thống văn hóa của con người đang hoặc đã từng tồn tại.

Không ảnh hưởng yếu tố gốc cấu thành và cảnh quan văn hóa di tích

Nghị định cũng nhấn mạnh phải có các nhóm công trình xây dựng, các nhóm công trình liên hoàn có tính đồng nhất về kiến trúc và cảnh quan hoặc có giá trị nổi bật về văn hóa, khoa học, lịch sử theo quy định của pháp luật về di sản văn hóa. Các địa điểm, khu vực trong lòng đất và dưới nước đã phát hiện di tích, di vật hoặc có dấu hiệu lưu giữ di tích, di vật, địa điểm phát hiện dấu tích liên quan đến hoạt động của con người có giá trị lịch sử, văn hóa, khoa học được bảo vệ và phát huy giá trị theo quy định của pháp luật về di sản văn hóa. Cảnh quan thiên nhiên, môi trường - sinh thái và không gian cảnh quan vật chất tự nhiên chứa đựng giá trị lịch sử, văn hóa, khoa học, thẩm mỹ cùng không gian văn hóa vật thể và di sản văn hóa phi vật thể liên quan có tầm quan trọng trong việc hình thành giá trị của di sản văn hóa, được bảo tồn và phát huy giá trị theo hướng gắn kết không gian di sản văn hóa vật thể, di sản văn hóa phi vật thể, không gian thực hành di sản văn hóa phi vật thể với cộng đồng chủ thể.

Theo Nghị định, Chủ tịch UBND cấp tỉnh quyết định việc xác định phạm vi, địa bàn thực hiện thí điểm đô thị di sản thuộc địa phương mình quản lý và bảo đảm các tiêu chí quy định. Đô thị di sản văn hóa được xác định trong quy hoạch theo pháp luật về quy hoạch đô thị và nông thôn và được cấp có thẩm quyền phê duyệt.

Theo Nghị định, địa phương thực hiện thí điểm mô hình đô thị di sản văn hóa quyết định: HĐND cấp tỉnh quyết định chỉ tiêu sử dụng đất ngoài các chỉ tiêu đã được phân bổ theo quy hoạch sử dụng đất quốc gia thuộc thẩm quyền quản lý của địa phương đối với các dự án đầu tư trong lĩnh vực di sản văn hóa, công nghiệp văn hóa; chỉ tiêu sử dụng đất bổ sung được cập nhật vào quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất của thời kỳ tiếp theo theo quy định.

UBND cấp tỉnh quyết định sau khi có ý kiến thống nhất của HĐND cấp tỉnh về mức áp dụng cơ chế ưu đãi đơn giá thuê đất theo từng không gian đặc thù, bảo đảm mức tối đa không vượt quá 50% so với mức quy định hiện hành, để thực hiện các dự án đầu tư kinh doanh dịch vụ, du lịch, dự án đầu tư công - quản trị tư, dự án đầu tư theo phương thức đối tác công tư trong lĩnh vực di sản văn hóa; thực hiện các đề án khai thác kinh tế di sản, phát triển công nghiệp văn hóa theo quy hoạch, đề án được cấp có thẩm quyền phê duyệt; trong khu vực di tích lịch sử, văn hóa, danh lam thắng cảnh, di sản thế giới (gọi chung là di tích) trong trường hợp bảo đảm không ảnh hưởng đến yếu tố gốc cấu thành và cảnh quan văn hóa của di tích theo quy định của pháp luật về di sản văn hóa và bảo đảm phù hợp với quy hoạch, các quy định quản lý quy hoạch, kiến trúc, yêu cầu bảo vệ cảnh quan, không gian kiến trúc và khả năng chịu tải của hạ tầng đô thị theo quy định của các pháp luật có liên quan.

Địa phương thực hiện thí điểm mô hình đô thị di sản được quyết định cơ chế, chính sách ưu đãi về phí, lệ phí. Theo đó, HĐND cấp tỉnh được quyết định ban hành mức thu phí dịch vụ tại di tích, lệ phí ngoài danh mục phí, lệ phí theo quy định của pháp luật về phí, lệ phí. Ngân sách địa phương được hưởng toàn bộ các khoản thu từ phí, lệ phí do HĐND ban hành ngoài danh mục phí, lệ phí theo quy định của pháp luật về phí, lệ phí.

Phí tham quan danh lam thắng cảnh, di tích lịch sử, văn hóa, công trình văn hóa, bảo tàng trên địa bàn đô thị di sản sau khi trừ chi phí được trích để lại cho đơn vị sự nghiệp công lập để trang trải chi phí hoạt động cung cấp dịch vụ thu phí theo quy định của pháp luật về phí và lệ phí phải nộp đầy đủ vào ngân sách nhà nước để thực hiện trùng tu, bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn hoặc ngân sách địa phương để bố trí đầu tư tương ứng số thu phí tham quan nộp vào ngân sách nhà nước để thực hiện đầu tư bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích trên địa bàn. ■

Khu phố Hiến (Hưng Yên) là một trong những mô hình có thể được thí điểm đô thị di sản văn hóa Ảnh: T.LINH

Đổi mới xúc tiến để mở rộng không gian tăng trưởng

NGUYỄN ANH

Kết quả đón 12,2 triệu lượt khách quốc tế nửa đầu năm 2026, đạt 48,8% so với kế hoạch năm, phản ánh hiệu quả của các chính sách mở cửa, cải thiện môi trường kinh doanh và sự chủ động của toàn ngành Du lịch trong khai thác thị trường. Muốn tạo thêm hàng triệu lượt khách quốc tế trong những tháng cuối năm và những năm tiếp theo, chúng ta phải tạo được thêm hàng triệu cơ hội để thế giới nhìn thấy mình bằng cách đổi mới truyền thông, quảng bá và xúc tiến, từ đó sẽ nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia, đưa hình ảnh Việt Nam hiện diện thường xuyên hơn trong bản đồ du lịch toàn cầu.

Từ quảng bá hình ảnh sang phát triển thị trường

Nửa đầu năm 2026, du lịch Việt Nam tiếp tục duy trì đà phục hồi mạnh mẽ với khoảng 12,2 triệu lượt khách quốc tế, tăng 14,8% so với cùng kỳ; 81 triệu lượt khách nội địa và 569.000 tỉ đồng doanh thu, hoàn thành gần một nửa mục tiêu đón 25 triệu khách quốc tế của cả năm. Tuy nhiên, khi cạnh tranh giữa các điểm đến ngày càng quyết liệt, việc duy trì tốc độ tăng trưởng không còn phụ thuộc chủ yếu vào tài nguyên hay hạ tầng. Yếu tố quyết định đang chuyển sang năng lực tiếp cận thị trường, xây dựng hình ảnh quốc gia và khả năng chuyển hóa sự quan tâm của du khách thành quyết định lựa chọn điểm đến.

Định hướng đổi mới mạnh mẽ công tác truyền thông, quảng bá và xúc tiến du lịch mà Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam xác định cho 6 tháng cuối năm 2026 là một bước dịch chuyển trong tư duy phát triển. Trong đó, xúc tiến là một trong những động lực trực tiếp tạo tăng trưởng, góp phần thực hiện mục tiêu đưa du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn và đóng góp vào tăng trưởng hai con số của nền kinh tế.

Nhiều năm qua, hoạt động xúc tiến du lịch của Việt Nam chủ yếu tập trung giới thiệu điểm đến tại các hội chợ, triển lãm hoặc các chương trình quảng bá ngắn hạn. Mô hình này vẫn cần thiết nhưng không còn đủ sức cạnh tranh khi các quốc gia đều đầu tư mạnh vào truyền thông số, dữ liệu lớn và hệ sinh thái tiếp thị toàn cầu. Những gì Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam triển khai trong thời gian qua cho thấy cách tiếp cận đang thay đổi rõ nét.

Trong 6 tháng đầu năm, bên cạnh việc tham gia các hoạt động quảng bá lớn ở trong và ngoài nước, Cục đã mở rộng hợp tác với các đối tác công nghệ và dịch vụ toàn cầu như Mastercard, VFS Global; triển khai chiến dịch quảng bá 34 tỉnh, thành phố cùng Đại sứ Du lịch Greg Norman; phối hợp với Đại sứ Du lịch Việt Nam tại Hàn Quốc Lý Xương Căn để mở rộng tiếp cận thị trường Đông Bắc Á.

Những hoạt động cụ thể này cho thấy xúc tiến, quảng bá du lịch đang chuyển sang mô hình huy động nguồn lực xã hội, doanh nghiệp, các đại sứ du lịch, tổ chức tài chính, nền tảng công nghệ và mạng lưới cơ quan đại diện Việt Nam ở nước ngoài cùng tham gia. Thay vì đầu tư dàn trải cho các chiến dịch truyền thông ngắn hạn, ngành Du lịch xây dựng hệ sinh thái quảng bá liên tục, trong đó Nhà nước giữ vai trò điều phối, còn doanh nghiệp trở thành lực lượng trực tiếp mở rộng thị trường.

Ngoại giao là cánh tay nối dài

Một điểm đáng chú ý trong định hướng mới là việc khai thác mạnh hơn vai trò của các cơ quan đại diện Việt Nam ở nước ngoài. Tại cuộc làm việc với Đại sứ Việt Nam tại Tây Ban Nha Đỗ Hoàng Linh và Đại sứ Việt Nam tại Brunei Đỗ Thùy Dương mới đây, Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam Nguyễn Trùng Khánh nhấn mạnh yêu cầu tăng cường phối hợp giữa ngành Du lịch với hệ thống đại sứ quán nhằm quảng bá hình ảnh đất nước, văn hóa và con người Việt Nam theo hướng chuyên nghiệp hơn.

Ông Nguyễn Trùng Khánh cũng đề cập sự cần thiết hình thành các Văn phòng xúc tiến du lịch Việt Nam ở nước ngoài, nhằm tạo hiện diện thường xuyên tại các thị trường trọng điểm. Đây là hướng đi có ý nghĩa lâu dài. Thực tế cho thấy, nhiều quốc gia thành công về du lịch trong khu vực như: Hàn Quốc, Thái Lan, Malaysia, Singapore… đều duy trì mạng lưới văn phòng xúc tiến ở các thị trường nguồn, giúp nghiên cứu nhu cầu khách, kết nối doanh nghiệp, xử lý khủng hoảng truyền thông và triển khai các chiến dịch quảng bá theo từng phân khúc.

Gian hàng du lịch Việt Nam tại TRAVEX 2026 Ảnh: TỐ LINH

Trong báo cáo 6 tháng đầu năm, Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam cũng cho biết đã hoàn thiện, trình cấp thẩm quyền chờ xem xét, ban hành: *Đề án xúc tiến, quảng bá du lịch và ẩm thực Việt Nam ra nước ngoài giai đoạn 2026 - 2030; Đề án thành lập Văn phòng xúc tiến du lịch Việt Nam tại Lào; Đề án thí điểm thành lập Văn phòng Xúc tiến du lịch Việt Nam tại một số thị trường trọng điểm*. Nếu được triển khai đồng bộ, đây sẽ là bước tiến quan trọng giúp Việt Nam chuyển từ quảng bá theo sự kiện sang phát triển thị trường dài hạn.

Sự thay đổi trong xúc tiến không chỉ diễn ra ở thị trường quốc tế mà còn thể hiện rõ trong chiến lược truyền thông số. Theo báo cáo của Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam, chỉ trong 6 tháng đầu năm đã có hơn 4.800 tin, bài, 110 banner quảng bá trên các nền tảng số, 110 bài giới thiệu điểm đến trên Vietnam.travel cùng hơn 90 video quảng bá được phát hành trên YouTube. Đồng thời, Cục tiếp tục hợp tác với Google, *CNN*, VTC Media và nhiều đối tác công nghệ nhằm mở rộng khả năng tiếp cận du khách quốc tế.

Định hướng của Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam trong 6 tháng cuối năm là tập trung vào các thị trường mục tiêu và thị trường tiềm năng; triển khai các hoạt động thuộc *Năm hợp tác du lịch Việt Nam - Trung Quốc 2026 - 2027*; tham gia *WTM London 2026, ITE 2026*; tổ chức *Hội nghị xúc tiến du lịch toàn quốc 2027* cùng các diễn đàn quốc tế và *Diễn đàn Du lịch xanh quốc gia*.

Khi Chính phủ đặt mục tiêu tăng trưởng kinh tế ở mức hai con số, du lịch là một trong những ngành được kỳ vọng trở thành một trong những lĩnh vực có khả năng lan tỏa mạnh. Khác với nhiều ngành kinh tế, mỗi lượt khách quốc tế không chỉ tạo doanh thu trực tiếp cho lưu trú, lữ hành hay vận tải mà còn kích thích tiêu dùng đối với thương mại, văn hóa, nông nghiệp, công nghiệp sáng tạo và nhiều dịch vụ khác. Muốn tạo thêm hàng triệu lượt khách quốc tế, trước hết Việt Nam phải tạo được thêm hàng triệu cơ hội để thế giới nhìn thấy mình.

Bởi vậy, đổi mới truyền thông, quảng bá và xúc tiến sẽ nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia, mở rộng thị trường quốc tế và đưa hình ảnh Việt Nam hiện diện thường xuyên hơn trong bản đồ du lịch toàn cầu. Khi xúc tiến được vận hành bằng tư duy thị trường, dựa trên dữ liệu, công nghệ và sự phối hợp giữa Nhà nước, doanh nghiệp cùng hệ thống cơ quan đại diện ở nước ngoài, mỗi chiến dịch quảng bá sẽ tạo thêm lượng khách và mở rộng không gian tăng trưởng cho toàn bộ nền kinh tế. Đây cũng là nền tảng để du lịch từng bước khẳng định vai trò là ngành kinh tế mũi nhọn trong giai đoạn phát triển mới. ■

Cột cờ A Pa Chải là điểm đến mới

Tỉnh Điện Biên vừa công nhận điểm du lịch Cột cờ A Pa Chải tại bản Tá Miếu, xã Sín Thầu. Sự kiện này góp phần khai thác hiệu quả tiềm năng du lịch khu vực cực Tây Tổ quốc, tạo động lực thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội và nâng cao đời sống nhân dân vùng biên giới.

Được khánh thành tháng 5.2025, Cột cờ A Pa Chải cao hơn 45m, đánh dấu cột mốc ngã ba biên giới Việt Nam - Lào - Trung Quốc, đồng thời mang nhiều giá trị văn hóa và du lịch. Công trình có kiến trúc cách điệu như bông hoa ban nở giữa đại ngàn Tây Bắc. Điểm nhấn là 5 bức phù điêu lớn khắc họa đậm nét bản sắc văn hóa các dân tộc tại Điện Biên.

Cột cờ A Pa Chải là công trình mang ý nghĩa biểu tượng thiêng liêng, khẳng định chủ quyền biên giới quốc gia nơi cực Tây Tổ quốc, đồng thời gắn liền với những dấu ấn lịch sử hào hùng. Công trình không chỉ thể hiện tinh thần bất khuất, khát vọng hòa bình của dân tộc Việt Nam mà còn là điểm nhấn trong không gian văn hóa, du lịch của vùng Tây Bắc. Bên cạnh giá trị lịch sử, Cột cờ A Pa Chải còn đóng vai trò quan trọng trong giáo dục tình yêu quê hương, phát huy truyền thống anh hùng cách mạng, khơi dậy ý thức trách nhiệm và niềm tự hào của mỗi người dân Việt Nam, đặc biệt là đồng bào các dân tộc Điện Biên, trong quản lý, bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia.

MINH LÝ

Học Bác bằng hành động, đo bằng kết quả phục vụ Nhân dân

PGS.TS BÙI HOÀI SƠN

Ngày 13.7.2026, Bộ Chính trị ban hành Chỉ thị số 07-CT/TW về "Đẩy mạnh học tập, thực hành tư tưởng, đạo đức, phương pháp, phong cách Hồ Chí Minh trong giai đoạn phát triển mới". Kế thừa những kết quả quan trọng sau 10 năm thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW, văn bản mới thể hiện một bước chuyển rất rõ trong tư duy: Từ học tập, nhận thức và cam kết sang thực hành thường xuyên; từ đánh giá bằng kế hoạch, báo cáo sang đánh giá bằng sản phẩm, hiệu quả công việc và sự hài lòng của Nhân dân. Đây không chỉ là yêu cầu về xây dựng Đảng, mà còn là lời hiệu triệu xây dựng một văn hóa hành động, văn hóa trách nhiệm và đạo đức công vụ phù hợp với khát vọng phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới.

Từ nhận thức đúng đến hành động đúng và kết quả thực chất

Trong đời sống chính trị của đất nước, học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh từ lâu đã trở thành một nội dung quan trọng trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị. Sau 10 năm thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW, nhận thức của cán bộ, đảng viên và các tầng lớp Nhân dân về giá trị tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh đã được nâng lên; nhiều mô hình hay, cách làm sáng tạo, những tấm gương tận tụy, trách nhiệm, gần dân, vì dân đã xuất hiện và lan tỏa trong xã hội.

Tuy nhiên, Chỉ thị số 07-CT/TW cũng thẳng thắn chỉ ra một thực tế: Ở một số nơi, việc học tập và làm theo Bác vẫn còn hình thức, thiếu chiều sâu; chưa tạo được sự chuyển biến thực chất từ nhận thức sang hành động; chưa gắn trách nhiệm nêu gương với việc giải quyết những vấn đề nổi cộm, bức xúc của Nhân dân. Vẫn còn tình trạng né tránh, đùn đẩy trách nhiệm, thiếu bản lĩnh đổi mới, không dám làm, không dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung; kiểm tra, giám sát có lúc chưa thường xuyên, thiếu quyết liệt; tiêu chí đánh giá kết quả còn thiếu cụ thể.

Chính vì vậy, điểm mới có ý nghĩa bao quát của Chỉ thị lần này nằm ngay trong hai chữ *"thực hành"*. Thực hành khác với học thuộc. Thực hành cũng không đồng nghĩa với những khẩu hiệu được treo trang trọng trong hội trường, những bản đăng ký được hoàn thành đúng hạn hay những báo cáo đầy đủ về hình thức. Thực hành là biến điều đã học thành phương pháp làm việc, thành cách ứng xử, thành quyết định cụ thể và thành kết quả mà Nhân dân có thể cảm nhận được trong cuộc sống hằng ngày.

Học Bác về trọng dân thì phải biết lắng nghe dân, đối thoại với dân, giải quyết kịp thời những kiến nghị chính đáng của dân. Học Bác về cần, kiệm, liêm, chính thì phải sử dụng tiết kiệm ngân sách, tài sản công, thời gian và nguồn lực xã hội; phải kiên quyết chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực. Học Bác về phong cách làm việc thì phải sâu sát thực tiễn, nói đi đôi với làm, việc gì có lợi cho dân phải hết sức làm, việc gì có hại cho dân phải hết sức tránh. Học Bác về tinh thần đổi mới thì phải dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám đương đầu với khó khăn và dám hành động vì lợi ích chung.

Nhìn rộng hơn, tinh thần của Chỉ thị số 07-CT/TW có sự thống nhất rất sâu sắc với những quan điểm mà Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đã nhiều lần nhấn mạnh trong các bài viết, phát biểu gần đây: Chủ trương đúng phải được chuyển hóa thành kết quả cụ thể; giá trị của nghị quyết chỉ được khẳng định khi đi vào cuộc sống; điểm nghẽn không chỉ nằm ở thể chế hay nguồn lực mà còn nằm ở năng lực tổ chức thực hiện, ở kỷ luật, trách nhiệm và bản lĩnh của đội ngũ cán bộ.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước chỉ rõ điểm nghẽn lớn không phải là thiếu đường lối, mà là năng lực biến đường lối thành chuyển biến phát triển cụ thể; đồng thời yêu cầu chuyển từ cách làm thiên về thủ tục sang cách làm thiên về kết quả. Tinh thần ấy tiếp tục được thể hiện rất rõ tại phiên họp của Ban Chỉ đạo Trung ương về hoàn thiện thể chế và thực thi pháp luật tháng 6.2026, khi Tổng Bí thư, Chủ tịch nước yêu cầu: "Không giao việc bằng khẩu hiệu"; không chấp nhận báo cáo "đang triển khai", "đang nghiên cứu" mà không xác định được sản phẩm đã hoàn thành, văn bản đã ban hành, thủ tục đã cắt giảm và trách nhiệm của người đứng đầu.

Tại Hội nghị sơ kết một năm vận hành mô hình tổ chức tổng thể của hệ thống chính trị và mô hình chính quyền ba cấp, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước một lần nữa yêu cầu chuyển trọng tâm từ sắp xếp tổ chức sang nâng cao chất lượng vận hành, năng lực phục vụ và năng lực kiến tạo phát triển của bộ máy mới. Điều đó cho thấy cải cách tổ chức chỉ thực sự có ý nghĩa khi người dân được phục vụ tốt hơn, thủ tục được giải quyết nhanh hơn, những điểm nghẽn của thực tiễn được tháo gỡ hiệu quả hơn.

Chỉ thị số 07-CT/TW có thể xem là sự cụ thể hóa nền tảng tư tưởng, đạo đức và văn hóa cho yêu cầu chuyển đổi ấy. Bởi xét đến cùng, năng lực thực thi không chỉ là vấn đề kỹ thuật quản lý. Đằng sau một hồ sơ bị chậm, một dự án bị kéo dài, một kiến nghị chính đáng chưa được giải quyết hay một nguồn lực bị lãng phí thường là câu chuyện về trách nhiệm, đạo đức công vụ, tinh thần phục vụ và thái độ của con người.

Vì thế, yêu cầu lấy chất lượng, hiệu quả công việc và sự hài lòng của Nhân dân, doanh nghiệp làm thước đo kết quả học tập, thực hành theo Bác là một chuyển biến rất quan trọng. Thước đo không còn nằm chủ yếu ở việc đã tổ chức bao nhiêu hội nghị, đã xây dựng bao nhiêu kế hoạch, có bao nhiêu người đăng ký làm theo, mà phải được thể hiện ở những thay đổi thực tế: Người dân có bớt phải đi lại hay không; thủ tục có minh bạch, thuận lợi hơn không; những vấn đề bức xúc có được giải quyết kịp thời không; cán bộ có gần dân, trọng dân, hiểu dân và chịu trách nhiệm trước dân hay không.

Người dân tham quan, học tập tại Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch

Ảnh: TRẦN HUẤN

Đặc biệt, Chỉ thị đặt trách nhiệm nêu gương ở vị trí trung tâm, trước hết đối với người đứng đầu. Nêu gương không chỉ là giữ gìn phẩm chất cá nhân, mà phải trở thành một phương thức lãnh đạo. Người đứng đầu phải làm trước, chịu trách nhiệm trước; phải có bản lĩnh chính trị, tư duy đổi mới, năng lực tổ chức thực hiện; phải mẫu mực về đạo đức công vụ và kỷ luật thực thi; phải gần dân, học dân, dựa vào dân và vì dân.

Một tổ chức khó có thể năng động nếu người đứng đầu sợ trách nhiệm. Một cơ quan khó có thể liêm chính nếu người đứng đầu không gương mẫu. Một chính sách khó đi vào cuộc sống nếu người lãnh đạo chỉ dừng ở chỉ đạo chung chung mà không kiểm tra đến cùng, không xác định rõ người chịu trách nhiệm, thời hạn hoàn thành và kết quả cần đạt được.

Bởi vậy, học Bác trong giai đoạn mới trước hết phải tạo ra một đội ngũ cán bộ biết tự soi, tự sửa, nhưng đồng thời phải biết hành động; có đạo đức nhưng cũng phải có năng lực; có tâm trong sáng nhưng cũng phải có bản lĩnh đổi mới; không chỉ không làm điều sai mà còn phải quyết liệt làm những điều đúng, điều cần thiết cho đất nước và Nhân dân.

Biến di sản Hồ Chí Minh thành năng lực phát triển trong kỷ nguyên mới

Chỉ thị số 07-CT/TW không xem tư tưởng, đạo đức, phương pháp, phong cách Hồ Chí Minh chỉ là những giá trị cần được gìn giữ, tưởng nhớ, mà khẳng định đó là tài sản tinh thần vô giá, là nguồn sức mạnh và động lực to lớn để thực hiện thắng lợi các mục tiêu chiến lược trong giai đoạn phát triển mới. Cách tiếp cận này có ý nghĩa đặc biệt quan trọng.

Di sản Hồ Chí Minh không phải là một di sản đứng yên trong quá khứ. Đó là một hệ giá trị sống, một phương pháp cách mạng và một nguồn năng lượng tinh thần có khả năng soi sáng những vấn đề của hiện tại. Trong tư tưởng và phong cách của Người có lòng yêu nước, ý chí tự lực, tự cường; có niềm tin sâu sắc vào Nhân dân; có phương pháp tư duy độc lập, sáng tạo; có sự kết hợp giữa tầm nhìn chiến lược và hành động cụ thể; giữa kiên định mục tiêu và linh hoạt về phương pháp; giữa đạo đức cách mạng và hiệu quả công việc.

Đây cũng chính là những phẩm chất đất nước cần trong một giai đoạn phát triển có rất nhiều thời cơ nhưng cũng đầy thách thức: Cạnh tranh chiến lược ngày càng gay gắt, khoa học và công nghệ thay đổi từng ngày, trí tuệ nhân tạo tác động sâu sắc đến mọi lĩnh vực, các giá trị và chuẩn mực xã hội đứng trước nhiều biến động, trong khi khát vọng phát triển nhanh, bền vững đặt ra yêu cầu ngày càng cao đối với năng lực quản trị quốc gia và chất lượng con người Việt Nam.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm từng nhấn mạnh rằng mô hình phát triển mới phải đặt con người ở vị trí trung tâm, là mục tiêu, động lực và chủ thể của phát triển. Con người Việt Nam trong kỷ nguyên mới phải có tư duy sáng tạo, khả năng học tập suốt đời, năng lực thích ứng nhanh, năng lực số, đạo đức số và tinh thần công dân số. Đồng thời, mỗi mục tiêu lớn phải gắn với đầu mối chịu trách nhiệm, hệ thống dữ liệu theo dõi, nguồn lực thực hiện và thời hạn cụ thể.

Như vậy, học tập và thực hành theo Bác không tách rời yêu cầu phát triển con người Việt Nam trong thời đại mới.

(Xem tiếp trang 14)

Tháo gỡ vướng mắc trong xuất bản và bản quyền âm nhạc

● HÀ AN, ảnh: TR.HUẤN

Tại họp báo thường kỳ quý II năm 2026 diễn ra ngày 15.7, Bộ VHTTDL đã thông tin về kết quả thực hiện nhiệm vụ 6 tháng đầu năm, phương hướng 6 tháng cuối năm, đồng thời giải đáp nhiều vấn đề được dư luận quan tâm như sửa đổi Luật Xuất bản; thu tiền bản quyền âm nhạc và phát triển công nghiệp văn hóa trong môi trường số.

Quang cảnh họp báo thường kỳ

Trả lời câu hỏi của báo chí về công tác quản lý hoạt động xuất bản, ông Đinh Tiến Dũng, Phó Cục trưởng Cục Xuất bản, In và Phát hành cho biết, những vấn đề phát sinh trong thực tiễn thời gian qua là cơ sở quan trọng để cơ quan quản lý rà soát, hoàn thiện dự thảo Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Xuất bản.

Nâng cao trách nhiệm quản lý xuất bản

Theo ông Đinh Tiến Dũng, thừa ủy quyền Thủ tướng Chính phủ, Bộ VHTTDL đã thay mặt Chính phủ Ký Tờ trình của Chính phủ trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội báo cáo thẩm tra dự thảo Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Xuất bản. Mục tiêu của lần sửa đổi này là tăng cường hiệu lực quản lý đối với toàn bộ quy trình xuất bản, bảo đảm xuất bản phẩm đến với bạn đọc đúng định hướng, tuân thủ quy định của Đảng, Nhà nước và pháp luật.

Dự thảo luật bổ sung nhiều quy định nhằm khắc phục những bất cập của Luật Xuất bản năm 2012, trong đó làm rõ khái niệm hoạt động xuất bản và từng công đoạn của quy trình xuất bản, qua đó quy định cụ thể hơn trách nhiệm của các chủ thể tham gia, từ nhà xuất bản, đối tác liên kết, cơ sở phát hành đến cơ quan quản lý nhà nước. Theo đại diện Cục Xuất bản, In và Phát hành, việc sửa đổi luật vẫn bám sát chủ trương cải cách thủ tục hành chính, phân cấp, phân quyền của Đảng và Chính phủ. Nhiều thủ tục được cắt giảm hoặc chuyển từ cơ chế cấp phép sang thông báo, tạo điều kiện thuận lợi hơn cho các nhà xuất bản và doanh nghiệp, đồng thời nâng cao trách nhiệm tự chịu trách nhiệm của các đơn vị.

Một điểm mới đáng chú ý là dự thảo chuyển từ cơ chế "đăng ký xuất bản" sang "đăng ký kế hoạch xuất bản". Theo đó, các nhà xuất bản phải xây dựng và đăng ký kế hoạch ngay từ đầu năm, giúp cơ quan quản lý theo dõi định hướng nội dung ngay từ khâu chuẩn bị. Dự thảo cũng quy định rõ hơn trách nhiệm của người đứng đầu nhà xuất bản trong toàn bộ quy trình, từ khai thác bản thảo, quyết định xuất bản đến phát hành. Đặc biệt, lần sửa đổi này bổ sung quy định về lưu chiểu và lưu chiểu điện tử, nội dung chưa được đề cập trong Luật Xuất bản năm 2012. Theo ông Đinh Tiến Dũng, quy định mới sẽ giúp cơ quan quản lý tiếp nhận, rà soát xuất bản phẩm ngay từ khâu lưu chiểu, kịp thời phát hiện sai phạm, bảo đảm các ấn phẩm trước khi phát hành đều tuân thủ đúng quy định của pháp luật.

Dự thảo Luật đã được công khai lấy ý kiến và dự kiến sẽ được Quốc hội xem xét, thông qua tại kỳ họp vào tháng 8 tới. Đồng thời, Cục Xuất bản, In và Phát hành mong muốn các cơ quan báo chí tiếp tục đồng hành trong việc lan tỏa văn hóa đọc và tuyên truyền về dự thảo luật.

Ông Cao Lê Tuấn Anh, Chánh Văn phòng, Người Phát ngôn Bộ VHTTDL chủ trì họp báo

Chỉ có một đầu mối thu phí bản quyền âm nhạc

Liên quan đến việc thu tiền bản quyền âm nhạc tại các cơ sở kinh doanh, ông Phạm Thanh Tùng, Phó Trưởng phòng Quản lý và Hợp tác quốc tế về quyền tác giả, quyền liên quan (Cục Bản quyền tác giả), khẳng định việc trả tiền bản quyền khi sử dụng âm nhạc tại nhà hàng, quán cà phê không phải là quy định mới.

Theo ông Tùng, Điều 26 và Điều 33 của Luật Sở hữu trí tuệ đã quy định từ năm 2005 nghĩa vụ của tổ chức, cá nhân sử dụng tác phẩm, bản ghi âm, ghi hình trong hoạt động kinh doanh phải thanh toán tiền bản quyền cho tác giả, nhà sản xuất và người biểu diễn. Khó khăn lớn nhất hiện nay nằm ở việc thỏa thuận mức tiền bản quyền giữa các bên. Để tháo gỡ, Nghị định số 17/2023/NĐ-CP đã ban hành biểu mức tiền bản quyền làm căn cứ áp dụng trong trường hợp các bên không đạt được thỏa thuận.

Đối với các tổ chức được chủ sở hữu quyền ủy quyền thu tiền bản quyền nhưng không phải là tổ chức quản lý tập thể, ông Tùng cho biết, Nghị định số 134 quy định rõ trách nhiệm công khai danh mục tác phẩm được ủy quyền trên trang thông tin điện tử. Các đơn vị sử dụng cũng cần chủ động đối soát danh mục, thời lượng sử dụng và cung cấp thông tin để làm cơ sở đàm phán mức phí. Trước thực tế một cơ sở kinh doanh phải làm việc với nhiều đơn vị cùng đến thu tiền bản quyền, ông Tùng cho biết, pháp luật hiện hành đã có hướng xử lý. Nghị định số 134 khuyến khích các tổ chức quản lý tập thể thống nhất ủy quyền cho một đầu mối đại diện thực hiện việc thu tiền bản quyền. Tuy nhiên, đây là quan hệ dân sự nên cơ quan quản lý nhà nước không thể bắt buộc các bên phải thực hiện.

Để tạo thuận lợi cho đơn vị sử dụng, các tổ chức thu phí cần công khai, minh bạch danh sách tác phẩm và chủ sở hữu quyền được ủy quyền. Đồng thời, Nghị định số 341 về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực quyền tác giả, quyền liên quan cũng quy định chế tài đối với các tổ chức không công khai thông tin hoặc thu vượt phạm vi được ủy quyền. Theo ông Tùng, Cục Bản quyền tác giả nhiều năm qua đã làm việc với các tổ chức quản lý tập thể và đề nghị thống nhất một đầu mối thu phí. Hiện Cục đang thúc đẩy Trung tâm Bảo vệ quyền tác giả âm nhạc Việt Nam, Hiệp hội Công nghiệp ghi âm Việt Nam và Hiệp hội Bảo vệ quyền của nghệ sĩ biểu diễn âm nhạc phối hợp xây dựng cơ sở dữ liệu chung về quyền tác giả và quyền liên quan.

"Khi cơ sở dữ liệu được hoàn thiện, các tổ chức có thể tiến tới cử một đại diện duy nhất thay

mặt các bên thực hiện việc thu tiền sử dụng âm nhạc trong hoạt động kinh doanh", ông Tùng cho biết.

Mỗi cán bộ trở thành "cột mốc chủ quyền" trên không gian số

Trả lời câu hỏi về phát triển công nghiệp văn hóa và bảo vệ chủ quyền trên không gian số, Chánh Văn phòng, Người phát ngôn Bộ VHTTDL Cao Lê Tuấn Anh nhấn mạnh, mỗi cán bộ, công chức ngành Văn hóa, mỗi nhà báo, phóng viên và rộng hơn là mỗi đảng viên, công dân Việt Nam khi tham gia không gian mạng đều cần trở thành "cột mốc chủ quyền" trên môi trường số, góp phần lan tỏa các giá trị văn hóa, bảo vệ bản sắc dân tộc và chủ quyền quốc gia.

Theo ông Cao Lê Tuấn Anh, Bộ VHTTDL đang chủ động triển khai nhiều nhiệm vụ nhằm cụ thể hóa các chỉ đạo của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm về khắc phục bốn "khoảng trống" trong phát triển công nghiệp văn hóa. Về thể chế, Bộ đang tham mưu xây dựng hệ sinh thái pháp luật phục vụ phát triển công nghiệp văn hóa, trong đó có các dự án luật về công nghiệp văn hóa, quyền tác giả, nghệ thuật biểu diễn, văn học và nhiều văn bản liên quan, tạo nền tảng pháp lý để thúc đẩy tăng trưởng và nâng cao năng lực cạnh tranh của ngành. Ông cho rằng để hình thành những sản phẩm văn hóa mang thương hiệu quốc gia và đủ sức cạnh tranh trên thị trường quốc tế cần xây dựng hành lang pháp lý khuyến khích sáng tạo với sự tham gia của Nhà nước, doanh nghiệp, các chủ thể sáng tạo và báo chí.

"Báo chí không chỉ là lực lượng tuyên truyền mà còn là một chủ thể quan trọng trong việc quảng bá, lan tỏa các giá trị văn hóa Việt Nam", ông Cao Lê Tuấn Anh nhấn mạnh. Đối với việc chuyển hóa giá trị di sản thành nguồn lực phát triển, ông cho biết, Bộ VHTTDL đang đẩy mạnh chuyển đổi số và xây dựng cơ sở dữ liệu quốc gia về văn hóa, tạo nền tảng phát triển các mô hình như bảo tàng số, thư viện số, đồng thời gắn với cơ chế bảo vệ quyền tác giả và bảo đảm chủ quyền trên không gian mạng.

Trong thời gian tới, Bộ sẽ tiếp tục cụ thể hóa các chỉ đạo thành các đề án, chương trình và kế hoạch hành động với lộ trình rõ ràng; đồng thời hoàn thiện các quy định, quy tắc ứng xử trên không gian mạng nhằm xây dựng môi trường số an toàn, lành mạnh, góp phần bảo vệ và phát huy các giá trị văn hóa Việt Nam trong kỷ nguyên số. ■

Cấp thiết tu bổ hệ thống tường Hoàng thành Huế

● **Bài, ảnh: SƠN THÙY**

Sau thời gian dài tồn tại và chịu ảnh hưởng sự khắc nghiệt của thiên tai, hệ thống tường Hoàng thành Huế đang xuống cấp nghiêm trọng, nguy cơ sụt, đổ sập khi mưa lũ lớn.

Việc tu bổ và bảo tồn tổng thể tường thành là vấn đề cấp thiết và đang được đơn vị quản lý di tích xây dựng kế hoạch triển khai.

Nếu không được tu bổ kịp thời…

Mặt bằng của Hoàng thành Huế có hình chữ nhật, được bao bọc bởi hệ thống tường thành cao hơn 4m, mỗi mặt dài từ hơn 600 đến 620m, tường dày hơn 1m. Từ thời vua Gia Long, tường Hoàng thành được xây dựng nhưng đến thời vua Minh Mạng mới hoàn thiện. Cùng với tường thành để bảo vệ khu vực Hoàng cung, phía mặt ngoài tường được bao bọc bởi hệ thống hồ ngoại Kim Thủy. Hai bên bờ hào đều được kè bằng đá núi, trên kè có xây lan can cao gần 0,9m.

Từ khi được xây dựng, gần như hệ thống tường Hoàng thành Huế chưa được tu bổ tổng thể. Cùng với ảnh hưởng của thời gian, những biến động lịch sử và thiên tai khắc nghiệt, hệ thống tường thành đã và đang bị xuống cấp nghiêm trọng; cùng với đó, hệ thống hồ ngoại Kim Thủy cũng bị sạt lở và gây nguy hại đến cảnh quan, cấu trúc chung của di tích. Gần đây nhất là đợt mưa lũ lịch sử cuối tháng 10 đến đầu tháng 11.2025, một đoạn tường Hoàng thành xuống cấp đã bị áp lực nước xô đẩy gây đổ sập. Đến nay, đoạn tường này đã được khắc phục, tu bổ khẩn cấp, song nguy cơ ở nhiều vị trí tường thành luôn hiện hữu.

Theo Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế, hệ thống tường thành là bộ phận cấu thành quan trọng của Hoàng thành Huế, có chức năng bảo vệ các công trình kiến trúc bên trong, đồng thời phản ánh trình độ quy hoạch, kỹ thuật xây dựng và nghệ thuật kiến trúc quân sự dưới triều Nguyễn. Qua thời gian, dưới tác động của điều kiện tự nhiên và biến đổi khí hậu, nhiều đoạn tường đã xuất hiện hiện tượng nứt, nghiêng, lún, bong tróc lớp vữa, xói lở chân tường và suy giảm khả năng chịu lực. Nếu không được tu bổ kịp thời, các hư hỏng này sẽ tiếp tục phát triển, làm gia tăng nguy cơ mất an toàn cho di tích và ảnh hưởng đến giá trị của toàn bộ quần thể.

Tránh tình trạng "mới hóa" di tích

Mới đây, Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế đã đưa dự án tu bổ tường Hoàng thành vào danh mục các dự án cần đầu tư trùng tu trong giai đoạn 2026-2030 để trình UBND TP Huế xem xét. Đại diện Ban Quản lý dự án di tích Cố đô Huế cho biết, dự án "Bảo quản, tu bổ, phục hồi tường Hoàng thành và kè đá hồ ngoại Kim Thủy xung quanh Đại Nội" có tổng mức đầu tư dự kiến khoảng 80 tỉ đồng và lên kế hoạch triển khai trong giai đoạn 2026-2028.

Hiện nay, Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế đang triển khai lập Báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư dự án, trong đó, quy mô đầu tư dự kiến gồm các hạng mục như: Tu bổ, phục hồi tường Hoàng thành với tổng chu vi Hoàng thành khoảng 2.400m; tu bổ, phục hồi, tôn tạo các đoạn tường và lan can kè đá ngoại Kim Thủy bị hư hỏng với tổng chiều dài khoảng 5.700m.

Theo ghi nhận của phóng viên *Văn Hóa*, hiện nay hệ thống tường Hoàng thành Huế bị xuống cấp, xô lệch, nghiêng, sụt lún ở nhiều vị trí, tập trung ở mặt Bắc (tiếp giáp đường Đặng Thái Thân) và mặt Đông (tiếp giáp đường Đoàn Thị Điểm). Nhiều đoạn tường đã bị hư hỏng phần mũ thành, hệ thống gạch đã mất liên kết nên nguy cơ sạt, đổ rất cao. Vừa qua, cùng với việc triển khai tu bổ khẩn cấp đoạn 15m tường Hoàng thành bị đổ sập, Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế cũng đã thực hiện việc gia cố, chống đỡ ở các vị trí nguy cơ bằng hệ thống khung thép.

Lãnh đạo Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế cho biết, màu nguyên gốc của tường Hoàng thành Huế là màu vàng, tuy nhiên trải qua thời gian dài, hệ thống tường đã có sự thay đổi nhiều về màu sắc. Sau khi tu bổ đoạn tường khẩn cấp vừa qua, đơn vị đã chọn kỹ thuật pha màu tro để làm hài hòa tổng thể công trình. Tuy nhiên, để tu bổ tổng thể tường Hoàng thành Huế, Trung tâm sẽ nghiên cứu kỹ lưỡng hơn dựa trên các tư liệu lịch sử, kỹ thuật tu bổ cũng như lấy ý kiến tham vấn của các đơn vị, nhà nghiên cứu. Để tránh tình trạng "mới hóa" di tích, một số chuyên gia cho rằng, ngay từ trước khi triển khai dự án, chủ đầu tư và đơn vị tư vấn cần nghiên cứu kỹ về vật liệu, tỷ lệ vữa, kỹ thuật trộn màu, phương pháp thi công… để đảm bảo sự "chuyển tiếp" hài hòa và tương thích của hệ thống tường thành.

Theo Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế, việc tu bổ tổng thể tường Hoàng thành và kè đá hồ ngoại Kim Thủy xung quanh Đại Nội sẽ góp phần phục hồi không gian kiến trúc, cảnh quan lịch sử của Kinh thành Huế, nâng cao chất lượng trải nghiệm của du khách, phục vụ nghiên cứu, giáo dục và quảng bá các giá trị văn hóa của Quần thể Di tích Cố đô Huế. ■

Đoạn tường Hoàng thành mặt Đông (giáp với đường Đoàn Thị Điểm) có nhiều vị trí xuống cấp phải chống đỡ bằng khung thép

Một số vị trí tường Hoàng thành đã bị "bay" mũ tường, gạch bị mất liên kết, nguy cơ sụt và đổ

Một vị trí tường Hoàng thành Huế bị xô lệch, nghiêng lún được gia cố chống đỡ bằng khung thép

Tạo thế và lực mới cho ngành Xuất bản

XUÂN TRƯỜNG; ảnh: XUÂN TRẦN

Việc sửa Luật Xuất bản được kỳ vọng sẽ tháo gỡ những vướng mắc từ thực tiễn, hoàn thiện hành lang pháp lý và tạo động lực phát triển cho toàn ngành trong giai đoạn mới. Qua đó, xuất bản có thêm điều kiện đẩy mạnh chuyển đổi số, hội nhập quốc tế, phát triển theo hướng chuyên nghiệp, hiện đại, từng bước trở thành ngành kinh tế công nghệ và bộ phận quan trọng của công nghiệp văn hóa.

Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho ý kiến về dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Xuất bản

Sửa luật là công việc khó, nhưng phải sửa sao cho đáp ứng được yêu cầu của kỷ nguyên số, ứng dụng trí tuệ nhân tạo và thiết lập được phương thức quản lý vượt trội cho lĩnh vực xuất bản số.

(Chủ tịch Quốc hội TRẦN THANH MẪN)

Dự thảo Luật hướng tới xử lý những quy định không còn phù hợp của Luật Xuất bản năm 2012, đồng thời tạo lập khung pháp lý để hoạt động xuất bản phát triển trong bối cảnh mới. Qua đó, xuất bản tiếp tục giữ vững vị trí là lĩnh vực tư tưởng, văn hóa đặc biệt quan trọng, có thêm động lực phát triển theo hướng chuyên nghiệp, hiện đại, trở thành ngành kinh tế công nghệ và bộ phận quan trọng của công nghiệp văn hóa.

(Bộ trưởng Bộ VHTTDL LÂM THỊ PHƯƠNG THANH)

Sáng 15.7, tiếp tục chương trình Phiên họp thứ 4, dưới sự chủ trì của Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã cho ý kiến về dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Xuất bản. Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Thanh điều hành nội dung phiên họp.

Hoàn thiện hành lang pháp lý

Trình bày tóm tắt dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Xuất bản, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Lâm Thị Phương Thanh nêu rõ, việc sửa đổi Luật nhằm thể chế hóa đầy đủ các chủ trương của Đảng về phát triển hoạt động xuất bản trong giai đoạn mới, đồng thời khắc phục những hạn chế của Luật Xuất bản năm 2012. Qua đó, hành lang pháp lý cho hoạt động xuất bản được hoàn thiện, đáp ứng yêu cầu chuyển đổi số, hội nhập quốc tế, phát triển công nghiệp văn hóa, thực hiện các cam kết quốc tế cũng như các chiến lược, chương trình phát triển kinh tế - xã hội trong giai đoạn mới.

Theo Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh, dự thảo Luật được xây dựng trên ba quan điểm xuyên suốt: Việc sửa đổi, bổ sung phải phù hợp với chủ trương của Đảng, bảo đảm tính thống nhất của hệ thống pháp luật và tương thích với các điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên; không mở rộng phạm vi điều chỉnh của Luật Xuất bản năm 2012, mà tập trung xử lý những vướng mắc trong thực tiễn, tạo động lực phát triển hoạt động xuất bản trong giai đoạn mới; tiếp tục cải cách thủ tục hành chính, tăng cường phân cấp, phân quyền và phân định rõ thẩm quyền.

Về bố cục, dự thảo Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Xuất bản gồm 2 điều. Điều 1 quy định sửa đổi, bổ sung nội dung của 27/54 điều, bãi bỏ 3 điều, đồng thời thay thế, bãi bỏ một số cụm từ trong 5 điều của Luật Xuất bản năm 2012. Trong số 27 điều được sửa đổi, bổ sung, có 16 điều liên quan đến cải cách thủ tục hành chính, phân cấp, phân quyền và phân định thẩm quyền; 11 điều nhằm tiếp tục thể chế hóa chủ trương, đường lối của Đảng và giải quyết một số bất cập trong hoạt động xuất bản. Điều 2 quy định về hiệu lực thi hành và các nội dung chuyển tiếp.

Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh cho biết, những nội dung cơ bản của dự thảo Luật được xây dựng theo nguyên tắc "6 rõ", tập trung vào 5 nhóm vấn đề quan trọng.

Thứ nhất, dự thảo hoàn thiện các quy định về quản lý nhà nước và chính sách đối với hoạt động xuất bản, nhằm thể chế hóa đầy đủ các quan điểm chỉ đạo tại Chỉ thị số 04 của Ban Bí thư, Nghị quyết số 80 của Bộ Chính trị và các chủ trương quan trọng trong những nghị quyết chiến lược của Đảng. Cùng với đó, các quy định về phân cấp, phân quyền được hoàn thiện để phù hợp với tổ chức bộ máy hiện hành.

Thứ hai, dự thảo hoàn thiện các quy định về phòng, chống xâm phạm bản quyền, nhất là trên không gian mạng; đồng thời phân định rõ các hành vi in nối bản, in lậu và làm giả xuất bản phẩm.

Thứ ba, dự thảo hoàn thiện các quy định về tổ chức hoạt động và liên kết xuất bản; quy định trường hợp Ủy ban nhân dân cấp tỉnh không thành lập nhà xuất bản thì cơ quan chuyên môn về văn hóa được thành lập nhà xuất bản.

Thứ tư, dự thảo hoàn thiện các quy định về xuất bản và phát hành xuất bản phẩm điện tử, tạo hành lang pháp lý cho hoạt động xuất bản điện tử; bổ sung quy định về nền tảng số, nền tảng xuyên biên giới, sàn thương mại điện tử và dịch vụ trung gian.

Thứ năm, dự thảo tập trung cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính, đồng thời tăng cường phân cấp, phân quyền.

Từ những nội dung trên, Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh khẳng định, dự thảo Luật hướng tới sửa đổi những quy định không còn phù hợp của Luật Xuất bản năm 2012, đồng thời tạo lập khung pháp lý để hoạt động xuất bản phát triển trong giai đoạn mới. Qua đó, xuất bản tiếp tục giữ vững vai trò là lĩnh vực tư tưởng, văn hóa đặc biệt quan trọng; ngành xuất bản có thêm động lực phát triển theo hướng chuyên nghiệp, hiện đại, trở thành ngành kinh tế công nghệ và bộ phận quan trọng của công nghiệp văn hóa.

Báo cáo thẩm tra sơ bộ dự án Luật, Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội Nguyễn Đắc Vinh cho biết, Thường trực Ủy ban nhất trí với sự cần thiết sửa đổi Luật. Hồ sơ dự án được chuẩn bị đầy đủ theo quy định; dự thảo phù hợp với Hiến pháp, cơ bản bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ của hệ thống pháp luật và tương thích với các điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên.

Thường trực Ủy ban cũng cơ bản nhất trí với phạm vi điều chỉnh và đối tượng áp dụng của dự thảo Luật. Tuy nhiên, có ý kiến cho rằng dự thảo đã bổ sung hoạt động có tính chất xuất bản trên không gian mạng. Vì vậy, cơ quan chủ trì soạn thảo được đề nghị tiếp tục nghiên cứu, làm rõ nội dung này để tránh mở rộng phạm vi điều chỉnh của Luật.

Chuyển mạnh sang kiến tạo phát triển

Đánh giá cao nỗ lực của Bộ VHTTDL trong việc xây dựng, hoàn thiện dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Xuất bản, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn nhấn mạnh, lần sửa đổi này phải chuyển mạnh sang vai trò kiến tạo phát triển. Luật sửa đổi cần mở đường cho công nghệ, bảo vệ tối đa chất xám của tác giả và tạo điều kiện để các doanh nghiệp xuất bản tự tin hội nhập quốc tế.

Từ thực tiễn thi hành Luật Xuất bản thời gian qua, Chủ tịch Quốc hội đề nghị các cơ quan phân tích kỹ những hạn chế lớn, gồm: Hạ tầng và tư duy quản lý xuất bản số còn thiếu và yếu; tình trạng xâm phạm bản quyền, sách lậu diễn biến phức tạp, chưa được xử lý triệt để; thiếu những tác phẩm trong nước có

tầm vóc, giá trị để xuất khẩu ra nước ngoài; đội ngũ biên tập viên chưa được chuẩn hóa…

Từ những hạn chế trên, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn cho rằng, việc sửa đổi Luật lần này cần tập trung vào năm giải pháp: luật hóa và nâng cao vị thế pháp lý của đơn vị liên kết; kiến tạo hành lang pháp lý vượt trội cho xuất bản số; thiết lập cơ chế đủ mạnh để chống sách lậu trên không gian mạng; áp dụng các chính sách ưu đãi tài chính thực chất cho chuỗi giá trị xuất bản; chuẩn hóa đội ngũ nhân sự ngành xuất bản.

"Sửa luật là công việc khó, nhưng phải sửa sao cho đáp ứng được yêu cầu của kỷ nguyên số, ứng dụng trí tuệ nhân tạo và thiết lập được phương thức quản lý vượt trội cho lĩnh vực xuất bản số", Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn nhấn mạnh.

Thảo luận tại phiên họp, các đại biểu tán thành với sự cần thiết sửa đổi Luật Xuất bản năm 2012 nhằm tiếp tục thể chế hóa kịp thời, đầy đủ chủ trương, đường lối của Đảng trong lĩnh vực xuất bản; khắc phục những khó khăn, vướng mắc, bất cập phát sinh sau 13 năm thi hành Luật; góp phần hoàn thiện hành lang pháp lý, đáp ứng yêu cầu chuyển đổi số và hội nhập quốc tế trong giai đoạn mới.

Các ý kiến cũng đề nghị cơ quan soạn thảo rà soát kỹ các quy định của dự thảo Luật trong mối tương quan với những luật có liên quan, đặc biệt là Luật Báo chí, nhằm tránh chồng chéo và bảo đảm tính đồng bộ, thống nhất của hệ thống pháp luật. Nội hàm các thuật ngữ cũng cần được rà soát, chuẩn hóa để bảo đảm cách hiểu và áp dụng thống nhất.

Kết luận nội dung thảo luận, Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Thanh cho biết, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đánh giá cao sự nỗ lực và tinh thần khẩn trương của Chính phủ trong việc chuẩn bị hồ sơ dự án Luật. Về cơ bản, dự án Luật đã bảo đảm tiến độ, tuân thủ nghiêm túc các quy định của pháp luật về quy trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật và các chính sách phục vụ việc sửa đổi, bổ sung luật hiện hành. Cơ quan chủ trì thẩm tra cũng đã xây dựng báo cáo thẩm tra bao quát, làm rõ các quan điểm và đưa ra những đề xuất cụ thể để hoàn thiện dự thảo Luật.

Để hoàn thiện dự án Luật, Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Thanh đề nghị Chính phủ chỉ đạo cơ quan chủ trì soạn thảo khẩn trương tiếp thu tối đa các ý kiến tại phiên họp. Trong đó, nhiệm vụ trọng tâm là tiếp tục rà soát để thể chế hóa tinh thần Chỉ thị số 04-CT/TW của Ban Bí thư và các chủ trương, định hướng mới của Đảng về phát triển hoạt động xuất bản trong kỷ nguyên số.

Việc sửa đổi Luật cần hướng tới phát triển công nghiệp văn hóa, văn hóa đọc, xây dựng ngành xuất bản hiện đại, chuyên nghiệp và phát huy tối đa vai trò của ngành trong sự nghiệp phát triển chung. ■

NHẠC KỊCH VIỆT:

Chờ một "cú hích" dài hơi

● **PHẠM MAI**

Những vở nhạc kịch thuần Việt liên tiếp ra mắt đang tạo sinh khí mới cho đời sống sân khấu. Tuy nhiên, đào tạo, nguồn nhân lực, phát triển công chúng và cơ chế vận hành vẫn là những nút thắt lớn. Muốn đi đường dài, nhạc kịch Việt cần vượt khỏi cách làm theo từng dự án riêng lẻ, từng bước hình thành một hệ sinh thái đồng bộ và bản sắc đủ rõ để hội nhập mà không hòa lẫn.

Tiềm năng lớn, rào cản nhiều

Hơn 60 năm kể từ khi *Cô Sao* - vở nhạc kịch đầu tiên của Việt Nam do nhạc sĩ Đỗ Nhuận sáng tác - ra mắt năm 1965, sân khấu nhạc kịch trong nước đang bước vào giai đoạn sôi động. Khán giả ngày càng có nhiều cơ hội tiếp cận loại hình nghệ thuật này, từ những tác phẩm kinh điển thế giới được dàn dựng tại Việt Nam đến các vở thuần Việt khai thác chất liệu lịch sử, văn hóa và đời sống. Sự xuất hiện của *Sóng* (2022), *Dế Mèn phiêu lưu ký* (2023), *Giấc mơ Chí Phèo* (2024), *Khát vọng đỏ* (2024), *Lửa từ đất* (2025), *Không gia đình* (2025)… cho thấy các đơn vị nghệ thuật ngày càng mạnh dạn đầu tư, đồng thời từng bước tìm kiếm diện mạo và tiếng nói riêng cho nhạc kịch nước nhà.

Các tác phẩm mới liên tiếp ra đời, cùng những phản hồi tích cực từ thị trường, cho thấy dư địa phát triển của nhạc kịch rất lớn. Khán giả trẻ ngày càng cởi mở với loại hình kết hợp âm nhạc, diễn xuất và vũ đạo; nhiều đơn vị cũng sẵn sàng thử sức với những dự án quy mô. Dù vậy, nhạc kịch Việt Nam vẫn chưa có được bước phát triển tương xứng với tiềm năng do còn nhiều hạn chế về nhân lực, đào tạo và phương thức tổ chức.

Theo NSƯT Cao Ngọc Ánh, nhà sáng lập hệ sinh thái nhạc kịch CNA Creative Arts, thiếu diễn viên có khả năng đồng thời hát, diễn xuất và thực hiện vũ đạo mới chỉ là một trong những khó khăn. Điểm nghẽn lớn hơn nằm ở chỗ Việt Nam chưa có hệ thống đào tạo chuyên biệt cho nhạc kịch. "Chúng ta không chỉ thiếu diễn viên mà còn thiếu giáo trình, phương pháp đào tạo và đội ngũ giảng viên chuyên sâu. Thể lực, hình thể và khả năng vận động của diễn viên Việt Nam khác với phương Tây nên không thể bê nguyên giáo trình nước ngoài về áp dụng. Muốn phát triển bền vững, phải xây dựng chương trình đào tạo phù hợp với điều kiện và con người Việt Nam", NSƯT Cao Ngọc Ánh nhận định.

Khoảng trống nhân lực còn hiện hữu ở đội ngũ biên kịch, đạo diễn, nhạc sĩ và nhà sản xuất. Qua quá trình dàn dựng các vở *Sóng*, *Viên đá ngũ sắc, Công chúa Tóc Mây, Lửa từ đất, Giấc mơ nàng tiên cá*…, nữ nghệ sĩ nhận thấy phần lớn biên kịch chưa được đào tạo chuyên sâu về sáng tác kịch bản nhạc kịch. Nhiều tác phẩm ban đầu vẫn được viết theo cấu trúc kịch nói, sau đó mới chuyển thể sang nhạc kịch. Đây là công việc phức tạp, đòi hỏi diễn biến tâm lý và lời thoại phải được chuyển hóa thành ngôn ngữ âm nhạc, đồng thời bảo đảm sự gắn kết giữa câu chuyện, ca từ và hành động sân khấu.

Dẫu còn nhiều "nút thắt", Việt Nam lại có lợi thế của người đi sau khi được tiếp cận những mô hình đã qua thực tiễn kiểm chứng. Broadway (Mỹ) và West End (Anh) phải trải qua hơn một thế kỷ để tạo dựng hệ sinh thái nhạc kịch; Hàn Quốc cũng mất hàng chục năm phát triển loại hình này thành một ngành công nghiệp. Từ kinh nghiệm của các quốc gia đi trước, nhạc kịch Việt có thể rút ngắn thời gian thử nghiệm, hạn chế những bước đi vòng và từng bước hoàn thiện mô hình phù hợp với điều kiện trong nước.

Thực tế, một số chương trình hợp tác quốc tế đang mở thêm hướng đi cho sân khấu nhạc kịch trong nước. Tiêu biểu là sự phối hợp giữa Nhà hát Tuổi Trẻ Việt Nam và Nhà hát SangsangMaru (Hàn Quốc), với nội dung hợp tác trải rộng từ biểu diễn tác phẩm đến chuyển giao quy trình sản xuất, chia sẻ kinh nghiệm vận hành, đào tạo diễn viên, chuyển thể kịch bản và phát triển vở diễn theo chuẩn nhạc kịch chuyên nghiệp.

Tạo đà để nhạc kịch Việt bứt phá

Muốn phát triển bền vững, nhạc kịch Việt Nam cần nhiều hơn những vở diễn chất lượng. Các khâu đào tạo, sáng tác, sản xuất, biểu diễn và phát triển công chúng phải được đầu tư trong một chỉnh thể có sự liên kết chặt chẽ. Chỉ khi những mắt xích này vận hành nhịp nhàng, nhạc kịch mới có thể vượt khỏi tình trạng phát triển theo từng dự án đơn lẻ để từng bước trở thành một lĩnh vực của công nghiệp văn hóa.

NSƯT Cao Ngọc Ánh nhận định, bên cạnh đào tạo nguồn nhân lực, xây dựng khán giả là bài toán cần được quan tâm lâu dài. Nhạc kịch có ngôn ngữ biểu đạt riêng, vì vậy công chúng cần thời gian làm quen và hình thành thói quen thưởng thức. Muốn mở rộng lượng người xem, loại hình này cần được đưa đến gần hơn với khán giả qua trường học, các chương trình biểu diễn thường xuyên và hoạt động trải nghiệm.

Một nền nhạc kịch phát triển cần có đội ngũ sáng tạo chuyên nghiệp, những tác phẩm mang bản sắc riêng và một cộng đồng khán giả ổn định. Khi thị trường dần được hình thành, các đơn vị nghệ thuật mới có thêm động lực đầu tư và bán vé tương xứng với giá trị của tác phẩm. Hiện giá vé nhạc kịch dao động từ vài trăm nghìn đến vài triệu đồng, song vẫn khó phản ánh đầy đủ công sức của những nghệ sĩ phải đảm nhiệm đồng thời nhiều kỹ năng trên sân khấu.

Hợp tác quốc tế có thể giúp nhạc kịch Việt Nam rút ngắn khoảng cách với các quốc gia đi trước, nhưng học hỏi không đồng nghĩa với sao chép. Điều cần tiếp thu là quy trình sản xuất, phương pháp đào tạo, cách tổ chức và vận hành sân khấu chuyên nghiệp; còn bản sắc văn hóa Việt phải được gìn giữ và thể hiện trong từng tác phẩm.

Theo NSƯT Cao Ngọc Ánh, khi hướng đến khán giả trong nước, các vở diễn cần được chuyển ngữ, Việt hóa để công chúng dễ tiếp nhận. Ngôn ngữ không đơn thuần là phương tiện truyền tải nội dung mà còn mang theo dấu ấn văn hóa của mỗi tác phẩm. Quan trọng hơn, nhạc kịch Việt phải kể được câu chuyện của người Việt, phản ánh lịch sử, văn hóa và đời sống Việt Nam bằng ngôn ngữ nghệ thuật hiện đại. Vì thế, "cú hích" mà nhạc kịch nước nhà đang chờ đợi không thể chỉ đến từ một vài vở diễn thành công, mà phải là chiến lược đầu tư dài hơi cho toàn bộ hệ sinh thái, để loại hình này có thể đi xa bằng chính câu chuyện, ngôn ngữ và bản sắc của riêng mình. ■

Những tác phẩm được đầu tư bài bản đang góp phần tạo diện mạo mới cho nhạc kịch Việt
Ảnh: Một cảnh trong vở nhạc kịch *Không gia đình*

BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG TỪ GÓC NHÌN VĂN HÓA

Bài 3:

Đừng để lệch chuẩn trở thành bình thường

● NGUYỄN ĐỖ

Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng không chỉ diễn ra trên mặt trận lý luận hay trong cuộc đấu tranh với những thông tin sai trái. Quan trọng hơn, đó còn là công việc diễn ra mỗi ngày trong cách xã hội lựa chọn điều gì để tôn vinh, điều gì để phê phán; trong cách cán bộ thực thi công vụ, báo chí thực hiện trách nhiệm xã hội và mỗi người ứng xử với cộng đồng. Khi những chuẩn mực tốt đẹp bị xem nhẹ, cái xấu dần được chấp nhận như điều bình thường, những vết nứt của đời sống văn hóa sẽ trở thành những vết nứt của niềm tin.

Khi ranh giới đúng - sai bị làm mờ

Mỗi xã hội đều cần những chuẩn mực để định hướng hành vi con người. Pháp luật xác lập giới hạn không được phép vượt qua; đạo đức nhắc con người điều gì nên làm; còn văn hóa giúp con người lựa chọn cách sống có trách nhiệm với bản thân, cộng đồng và đất nước. Không có hệ chuẩn mực ấy, đời sống xã hội dễ rơi vào tình trạng lợi ích cá nhân lấn át lợi ích chung, sự ồn ào thay thế lý lẽ, đám đông thay thế lương tri.

Điều đáng lo không phải chỉ vì cái xấu vẫn tồn tại. Xã hội nào cũng có điều tốt và điều chưa tốt, có trung thực và gian dối, có vị tha và ích kỷ. Điều đáng lo hơn là thái độ của cộng đồng trước những biểu hiện ấy đôi khi trở nên mơ hồ. Có những điều trước đây bị xem là đáng phê phán nay lại được biện minh là "khôn ngoan". Có những cách hành xử vụ lợi được coi là biết sống cho mình. Có những phát ngôn cay nghiệt, xúc phạm người khác lại được ngợi ca như biểu hiện của cá tính. Thậm chí, có những hành vi phản cảm vẫn được bao bọc bởi hào quang của sự nổi tiếng.

Sự lệch chuẩn nguy hiểm nhất không phải lúc nó xuất hiện như một hiện tượng cá biệt, mà là khi được lặp lại đủ nhiều để trở nên quen mắt, được chia sẻ đủ rộng để tạo cảm giác phổ biến và được đám đông tiếp nhận mà không còn phản ứng. Từ chỗ không chấp nhận, xã hội có thể chuyển sang thờ ơ, rồi mặc nhiên coi đó là chuyện bình thường. Đó là lúc cái xấu không còn gây sốc, mà âm thầm trở thành một phần của đời sống. Trên không gian số, quá trình ấy diễn ra nhanh hơn. Một phát ngôn cực đoan có thể lan truyền chỉ vì gây tranh cãi. Một hành vi phản cảm có thể mang lại sự nổi tiếng. Một câu chuyện riêng tư có thể trở thành công cụ thu hút sự chú ý. Nhiều người chia sẻ không phải vì đồng tình, mà vì tò mò, phẫn nộ hoặc muốn chế giễu, nhưng mỗi lượt chia sẻ lại tiếp tục mở rộng vòng đời của nội dung độc hại. Cuối cùng, chính sự phản đối cũng vô tình góp phần làm tăng sức lan tỏa của điều đáng lẽ phải bị loại bỏ.

Điều đó tạo nên một nghịch lý: Những việc tử tế thường diễn ra lặng lẽ, trong khi những biểu hiện cực đoan và phản cảm lại dễ thu hút sự chú ý. Nếu truyền thông và công chúng chỉ chạy theo những gì gây náo động, người trẻ rất dễ ngộ nhận rằng muốn được biết đến phải gây sốc, còn lao động nghiêm túc, học tập bền bỉ hay cống hiến âm thầm lại trở thành những con đường ít được ghi nhận.

Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng từ góc nhìn văn hóa vì thế trước hết là giữ cho ranh giới đúng - sai không bị xóa nhòa. Nền tảng ấy không chỉ được thể hiện trong những quan điểm lớn về con đường phát triển đất nước, mà còn được nuôi dưỡng bằng hệ giá trị mà xã hội lựa chọn để bảo vệ: Lòng yêu nước, tinh thần đoàn kết, nhân ái, trung thực, trách nhiệm, kỷ cương, sự tôn trọng con người và khát vọng cống hiến. Nếu những giá trị ấy chỉ dừng lại trong văn bản mà không trở thành chuẩn mực của đời sống, nền tảng tư tưởng sẽ thiếu đi chỗ dựa bền vững nhất.

Đoàn viên, thanh niên hướng dẫn người cao tuổi sử dụng điện thoại thông minh, góp phần phổ cập kỹ năng số và lan tỏa tinh thần sẻ chia trong cộng đồng **Ảnh: ITN**

Nghị quyết số 80-NQ/TW ngày 7.1.2026 của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam đặt phát triển văn hóa trong mối quan hệ hữu cơ với xây dựng con người và phát triển bền vững đất nước. Từ định hướng đó, phát triển văn hóa cần gắn với xây dựng hệ giá trị, hoàn thiện con người và bảo đảm sự phát triển hài hòa giữa kinh tế với đạo đức, lối sống và trách nhiệm xã hội.

Cái xấu không chỉ đến từ bên ngoài

Khi nói đến bảo vệ nền tảng tư tưởng, chúng ta thường nghĩ tới những thông tin xuyên tạc, những luận điệu sai trái hay các hoạt động chống phá từ bên ngoài. Đó là những nguy cơ có thật và cần được đấu tranh kiên quyết. Tuy nhiên, từ góc nhìn văn hóa, cũng cần nhìn thẳng vào một thực tế khác: sức tác động của những luận điệu ấy không chỉ phụ thuộc vào người phát tán, mà còn phụ thuộc vào những khoảng trống trong chính đời sống xã hội.

Một thông tin xuyên tạc sẽ khó thuyết phục nếu thực tiễn đủ trong sáng. Một lời kích động sẽ khó tìm được sự đồng tình nếu những bức xúc chính đáng của người dân được lắng nghe và giải quyết kịp thời. Một âm mưu chia rẽ cũng khó thành công nếu cộng đồng đủ gắn kết, chính quyền gần dân, cán bộ trọng dân và các chính sách được thực thi công bằng, minh bạch. Ngược lại, mỗi biểu hiện quan liêu, vô cảm, cửa quyền, tham nhũng, lãng phí hay né tránh trách nhiệm đều có thể trở thành chất liệu để cái sai lợi dụng và khuếch đại.

Nguy cơ làm suy giảm niềm tin không phải lúc nào cũng biểu hiện trực tiếp qua những thông tin sai trái hay hoạt động chống phá. Nó còn có thể bắt đầu từ thái độ thờ ơ trước khó khăn của người khác, lời nói thiếu tôn trọng người dân, cách giải quyết máy móc hoặc sự đùn đẩy trách nhiệm giữa các cơ quan. Những biểu hiện tưởng như nhỏ ấy lại âm thầm bào mòn niềm tin xã hội. Một cán bộ dù nói đúng về trách nhiệm phục vụ nhân dân nhưng cách ứng xử hách dịch cũng có thể làm giảm sức thuyết phục của những điều đã nói. Một cơ quan có thể đề cao yêu cầu về kỷ cương, văn minh, song nếu người dân vẫn phải đi lại nhiều lần do sự thiếu trách nhiệm, khoảng cách giữa yêu cầu đặt ra và thực tế phục vụ sẽ ngày càng rõ hơn, ảnh hưởng trực tiếp đến niềm tin của người dân.

Đấu tranh với thông tin sai trái, thù địch cần đi đôi với việc chủ động khắc phục những hạn chế, lệch lạc trong đời sống xã hội và hoạt động công vụ. Đó cũng là lý do "xây" luôn giữ vai trò quyết định. Đấu tranh với cái sai là cần thiết, nhưng điều tạo nên sức bền của nền tảng tư tưởng vẫn là xây dựng văn hóa Đảng, văn hóa công vụ, môi trường xã hội lành mạnh và sức đề kháng của cộng đồng. Tại buổi làm việc về Chiến lược công tác tư tưởng của Đảng trong bối cảnh chuyển đổi số ngày 15.6.2026, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm nhấn mạnh yêu cầu kết hợp chặt chẽ giữa "xây" và "chống", lấy "xây" làm gốc; xây niềm tin, bản lĩnh, văn hóa Đảng, môi trường thông tin lành mạnh và sức đề kháng tư tưởng của xã hội. Lấy "xây" làm gốc không có nghĩa là xem nhẹ đấu tranh. Đó là một cách tiếp cận chủ động hơn. Một cơ thể khỏe mạnh trước hết nhờ sức đề kháng. Một xã hội cũng vậy. Khi người dân có tri thức, có niềm tin, có khả năng phân biệt đúng - sai, khi cán bộ gương mẫu, chính sách đi vào cuộc sống và môi trường văn hóa được gìn giữ, những thông tin sai trái sẽ khó tìm được mảnh đất để bén rễ.

Nêu gương là phương thức thuyết phục sâu sắc nhất

Văn hóa được hình thành không chỉ từ những điều con người được nghe mà còn từ những điều họ nhìn thấy và trải nghiệm. Trẻ em học sự tử tế từ cách người lớn đối xử với nhau. Cấp dưới nhìn vào cách người đứng đầu sử dụng quyền lực. Nhân dân đánh giá chủ trương, chính sách không chỉ qua văn bản, mà qua thái độ, phẩm chất và hiệu quả công việc của những người trực tiếp thực thi. Bởi vậy, trong xây dựng và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, nêu gương luôn là phương thức thuyết phục sâu sắc nhất. Một tấm gương sống động có sức lan tỏa hơn nhiều lời tuyên truyền. Ngược lại, một cán bộ nói một đằng, làm một nẻo có thể làm suy giảm niềm tin không chỉ đối với cá nhân mình mà còn đối với tổ chức mà mình đại diện.

Nêu gương trước hết là biết đặt lợi ích chung lên trên lợi ích cá nhân, sử dụng quyền lực đúng mục đích, không chọn việc dễ, né việc khó, dám nhận trách nhiệm và dám sửa sai. Trong đời sống công vụ, nhiều khi một lời xin lỗi đúng lúc, một quyết định nhận trách nhiệm rõ ràng hay một thái độ cầu thị trước ý kiến của người dân có giá trị củng cố niềm tin hơn rất nhiều những báo cáo thành tích. Đạo đức công vụ cũng không phải điều gì quá xa vời. Nó thể hiện ở việc đúng hẹn với dân, hướng dẫn tận tình, không gây phiền hà, không thờ ơ trước hoàn cảnh cụ thể; ở cách sử dụng ngân sách, tài sản công và thời gian công; ở việc có biết từ chối những lợi ích không chính đáng hay không. Những điều ấy tưởng nhỏ nhưng lại quyết định cách người dân cảm nhận về bộ máy công quyền.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm từng nhấn mạnh yêu cầu đội ngũ cán bộ, công chức phải chuyển từ tư duy hành chính sang tư duy phục vụ, từ "làm hết trách nhiệm" sang "làm đến nơi đến chốn". Chuẩn mực ấy cho thấy trách nhiệm không dừng ở việc hoàn thành thủ tục, mà phải được đo bằng hiệu quả công việc và sự hài lòng chính đáng của nhân dân. Tinh thần nêu gương cũng không chỉ đặt ra đối với cán bộ, đảng viên. Người nổi tiếng, nhà báo, văn nghệ sĩ, doanh nhân, nhà giáo hay cha mẹ trong mỗi gia đình đều tạo ảnh hưởng bằng chính cách sống và ứng xử của mình. Danh tiếng càng lớn, vị trí xã hội càng cao thì trách nhiệm đối với cộng đồng càng nặng. Một xã hội văn minh không đánh giá con người chỉ bằng mức độ nổi tiếng, mà bằng những giá trị họ tạo ra và trách nhiệm họ thực hiện.

Bồi đắp sức đề kháng văn hóa

Trong một xã hội mở, không thể và cũng không nên dựng lên những bức tường ngăn con người tiếp cận các luồng thông tin, tư tưởng và sản phẩm văn hóa khác nhau. Điều quan trọng không phải là làm cho xã hội không tiếp xúc với cái xấu, mà là giúp con người đủ bản lĩnh để nhận diện, lựa chọn và không bị cái xấu dẫn dắt. Đó chính là sức đề kháng văn hóa. Sức đề kháng ấy không tự nhiên hình thành. Nó được bồi đắp từ gia đình, nhà trường, cộng đồng và môi trường truyền thông. Một đứa trẻ được giáo dục về lòng nhân ái, sự trung thực và tinh thần trách nhiệm sẽ có nền tảng để chống lại lối sống thực dụng và sự vô cảm. Một người trẻ có kiến thức lịch sử, có tư duy phản biện và thói quen kiểm chứng thông tin sẽ khó bị lôi kéo bởi những luận điệu cực đoan hay xuyên tạc. Một công dân được sống trong môi trường pháp luật nghiêm minh, công bằng và nhân văn cũng sẽ có cơ sở

vững chắc hơn để đặt niềm tin vào xã hội.

Trong bối cảnh chuyển đổi số, sức đề kháng ấy càng cần được bồi dưỡng bằng những chuẩn mực ứng xử phù hợp. Bộ Quy tắc ứng xử văn hóa trên môi trường số do Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch ban hành vừa qua đã định hướng những nguyên tắc cơ bản như tuân thủ pháp luật, tôn trọng quyền và lợi ích hợp pháp của người khác, thận trọng với thông tin chưa được kiểm chứng và lan tỏa các giá trị tích cực. Nhưng mọi quy tắc chỉ thật sự phát huy tác dụng khi trở thành ý thức tự giác của mỗi người dùng.

Không một cơ quan quản lý nào có thể kiểm soát từng lời bình luận hay từng lượt chia sẻ trên không gian mạng. "Bộ lọc" quan trọng nhất vẫn nằm trong nhận thức của mỗi cá nhân. Trước khi chia sẻ một thông tin, mỗi người cần tự hỏi: Thông tin đó có đáng tin cậy không, có gây tổn hại vô lý cho người khác không, có làm gia tăng sự thù hằn hay tiếp tay cho tin giả hay không. Một cú nhấp chuột tưởng như rất nhỏ vẫn có thể góp phần làm tổn thương một con người hoặc khuếch đại một thông tin sai lệch.

Trong quá trình ấy, báo chí giữ một vai trò đặc biệt. Lợi thế của báo chí chính thống không nằm ở việc nhanh hơn mạng xã hội, mà ở độ tin cậy, khả năng kiểm chứng, năng lực lý giải và trách nhiệm xã hội. Giữa một không gian thông tin nhiều biến động, báo chí cần là nơi công chúng tìm thấy sự thật, sự cân bằng và những góc nhìn có chiều sâu. Cùng với báo chí, văn học, nghệ thuật, điện ảnh, xuất bản và các ngành công nghiệp văn hóa cũng góp phần bồi đắp sức đề kháng tinh thần của xã hội. Không thể bảo vệ hệ giá trị chỉ bằng những lời kêu gọi tránh xa cái xấu. Điều quan trọng hơn là tạo ra nhiều sản phẩm có giá trị, hấp dẫn và giàu bản sắc để công chúng có những lựa chọn tích cực. Cái đẹp chỉ có thể lan tỏa khi nó vừa đúng đắn, vừa đủ sức chạm đến cảm xúc của con người hôm nay.

Bảo vệ nền tảng tư tưởng từ góc nhìn văn hóa cần gắn với tinh thần đối thoại, phản biện có trách nhiệm và thẳng thắn chỉ ra những bất cập để thúc đẩy sự tiến bộ. Một nền văn hóa lành mạnh luôn cần phản biện, cần chỉ ra những bất cập để thúc đẩy sự tiến bộ. Điều cần phân biệt là phản biện có trách nhiệm với phủ định cực đoan; phê phán để sửa chữa với công kích nhằm phá hoại; tự do sáng tạo với sự vô trách nhiệm đối với cộng đồng.

Sức mạnh của nền tảng tư tưởng không nằm ở chỗ xã hội không có câu hỏi, mà ở khả năng trả lời thuyết phục những câu hỏi do thực tiễn đặt ra. Niềm tin không được tạo dựng bằng cách né tránh vấn đề, mà bằng sự minh bạch, đối thoại, hành động và kết quả. Một xã hội có sức đề kháng văn hóa là xã hội biết lắng nghe những ý kiến khác biệt, nhưng cũng đủ bản lĩnh để bảo vệ lợi ích quốc gia, dân tộc và những giá trị nền tảng đã được thực tiễn khẳng định. Giữ gìn hệ giá trị vì thế không phải là việc của riêng một cơ quan hay một lĩnh vực. Nó bắt đầu từ những điều rất bình dị: Một lời nói có trách nhiệm, một cách ứng xử tử tế, một quyết định công bằng, một bài báo trung thực, một tác phẩm nghệ thuật giàu tính nhân văn, một cán bộ biết trọng dân và một người dùng mạng biết dừng lại trước thông tin chưa được kiểm chứng. Những việc làm nhỏ ấy, khi được lặp lại trong hàng triệu con người, sẽ tạo nên sức mạnh văn hóa của cả xã hội.

Không thể ngăn cái xấu xuất hiện hoàn toàn. Nhưng có thể không trao cho nó sự tung hô. Không thể xóa bỏ mọi lệch lạc trong một sớm một chiều nhưng có thể ngăn chặn để lệch lạc không trở thành chuẩn mực. Và niềm tin chỉ thực sự bền vững khi được bồi đắp bằng sự thật, trách nhiệm, công bằng, nêu gương và những điều tốt đẹp được thực hiện mỗi ngày. Khi cái đúng được bảo vệ, cái đẹp được tôn vinh và sự tử tế không còn cô đơn, nền tảng tư tưởng của Đảng sẽ được củng cố từ chính chiều sâu đời sống văn hóa. Đó là sức mạnh bền vững nhất của một dân tộc. ■

(Còn tiếp)

GIEO "HẠT GIỐNG ĐỎ" CHO NGÀY MAI

Bài cuối:

Trở về để tiếp nối

● **VĨNH QUÝ**

Bốn năm sau ngày rời Trường PTDT Nội trú THPT Quảng Trị, em Cao Thị Lệ Hằng trở về Kim Phú với tấm bằng đại học, trong tư cách một đảng viên trẻ và khát vọng được đứng trên bục giảng ở chính nơi mình sinh ra. Hành trình ấy đưa ước mơ của cô gái người Rục sang một chặng mới, đồng thời cho thấy ý nghĩa lâu dài của công tác tạo nguồn cán bộ mà Quảng Trị đã kiên trì chuẩn bị từ khi em còn là học sinh phổ thông.

> *"Đầu tư cho công tác phát triển đảng viên và tạo nguồn cán bộ từ học sinh chính là đầu tư cho tương lai của Đảng, cho sự phát triển bền vững của địa phương Quảng Trị nói riêng và của đất nước nói chung."*
>
> **(Ông NGUYỄN LƯƠNG BÌNH Trưởng ban Tổ chức Tỉnh ủy Quảng Trị)**

Điểm đến của một hành trình tạo nguồn

Sau khi tốt nghiệp Trường Đại học Quảng Bình, Hằng trở về quê hương thay vì tìm kiếm cơ hội việc làm tại các đô thị lớn. Những ngày đầu ở Kim Phú, cô gái người Rục vừa chờ hoàn tất quy trình tuyển dụng theo quy định, vừa tiếp tục nuôi dưỡng mong muốn trở thành giáo viên. Với Hằng, đây không chỉ là một lựa chọn nghề nghiệp, mà là mục tiêu đã hình thành từ những năm học phổ thông và chưa bao giờ thay đổi.

Trong suốt những năm đại học, Hằng vẫn giữ ý định trở về. Em hiểu những đứa trẻ trong cộng đồng mình cần thêm người đi trước để chia sẻ, động viên và tiếp thêm niềm tin. Từng nhận được sự dìu dắt của thầy cô giáo, những người lính biên phòng và tổ chức Đảng, giờ đây Hằng mong muốn tiếp nối sự đồng hành ấy với thế hệ sau.

"Em luôn giữ mục tiêu quay về công tác tại địa phương. Em mong được gần hơn với các em nhỏ, hiểu các em nhiều hơn và tiếp thêm động lực để các em cố gắng học tập, như cách em từng được động viên, tiếp sức", Hằng bộc bạch. Li chia sẻ mộc mạc của em cho thấy lựa chọn của nhiều trí thức trẻ trưởng thành từ vùng đồng bào dân tộc thiểu số: Học tập để trở về, đem những điều đã nhận được tiếp tục trao cho cộng đồng.

Theo ông Đinh Tiến Dũng, Phó Bí thư Đảng ủy xã Kim Phú, địa phương đã thống nhất chủ trương tạo điều kiện để Hằng công tác sau khi hoàn thành quy trình tuyển dụng theo quy định. Với các xã vùng đồng bào dân tộc thiểu số, mỗi trí thức được đào tạo bài bản, đặc biệt là những người đã được rèn luyện trong tổ chức Đảng, đều là nguồn nhân lực quý, cần được quan tâm, tạo điều kiện để phát huy năng lực và cống hiến lâu dài.

Việc địa phương sắp có thêm một giáo viên, một cán bộ trẻ mới là một phần ý nghĩa trong câu chuyện của Hằng. Quan trọng hơn, hành trình tạo nguồn đã đi trọn một vòng, từ phát hiện trong nhà trường, bồi dưỡng trong tổ chức Đảng, tiếp tục rèn luyện ở giảng đường đại học đến ngày người trẻ mang tri thức và khát vọng trở về phục vụ chính nơi mình sinh ra. Đây cũng là mục tiêu Quảng Trị hướng tới khi triển khai công tác tạo nguồn cán bộ từ tuổi mười tám.

Đầu tư cho hôm nay để có đội ngũ của ngày mai

Câu chuyện của em Cao Thị Lệ Hằng cho thấy kết quả của một cách làm đang được Quảng Trị kiên trì theo đuổi. Giá trị lâu dài của công tác phát triển đảng viên trong học sinh được thể hiện ở việc, sau nhiều năm, địa phương có thêm lực lượng nòng cốt mang theo tri thức, bản lĩnh chính trị và khát vọng cống hiến trở về phục vụ quê hương, chứ không chỉ ở số lượng đảng viên được kết nạp mỗi năm.

Theo TS Lê Thị Hương, Giám đốc Sở GD&ĐT Quảng Trị, giáo dục có nhiệm vụ truyền thụ tri thức, đồng thời góp phần hình thành lý tưởng sống, trách nhiệm công dân và khát vọng cống hiến cho thế hệ trẻ. Vì vậy, việc phát hiện, bồi dưỡng học sinh ưu tú để tạo nguồn cán bộ là sự gặp gỡ giữa mục tiêu giáo dục con người toàn diện với yêu cầu chuẩn bị nguồn nhân lực chất lượng cao cho địa phương.

> *Từ thực tiễn Quảng Trị, quá trình tạo nguồn cán bộ được hình thành qua bốn khâu liên hoàn: Nhà trường phát hiện, tổ chức Đảng bồi dưỡng, cơ sở đào tạo tiếp tục rèn luyện và địa phương chủ động tiếp nhận, sử dụng. Sự kết nối giữa các khâu giúp việc phát triển đảng viên trong học sinh không dừng lại ở lễ kết nạp, mà trở thành quá trình chuẩn bị đội ngũ cán bộ kế cận lâu dài.*

Từ góc nhìn đó, việc lựa chọn một học sinh ưu tú không nhằm đưa các em trở thành đảng viên sớm hơn bạn bè cùng trang lứa. Điều quan trọng là các em có thêm môi trường để rèn luyện bản lĩnh chính trị, tinh thần trách nhiệm và ý thức cống hiến trước khi bước vào những chặng đường mới. Những phẩm chất ấy tiếp tục được bồi đắp ở giảng đường đại học, trong lực lượng vũ trang, tại các cơ quan, đơn vị hoặc ngay trên quê hương khi các em trở về công tác.

Theo ông Nguyễn Lương Bình, Trưởng BTC Tỉnh ủy Quảng Trị, mục tiêu của công tác phát triển đảng viên trong học sinh không phải là kết nạp được nhiều đảng viên trong thời gian ngắn, mà là phát hiện đúng những nhân tố có triển vọng để tiếp tục đào tạo, bồi dưỡng và sử dụng lâu dài. Đối với vùng đồng bào dân tộc thiểu số, mỗi trí thức trẻ trưởng thành từ chính bản làng đều có thể trở thành hạt nhân trong xây dựng hệ thống chính trị ở cơ sở, góp phần hình thành đội ngũ cán bộ vừa có trình độ, vừa am hiểu văn hóa, phong tục và đời sống của đồng bào.

Thực tiễn ở Quảng Trị cho thấy, công tác tạo nguồn cán bộ không bắt đầu từ khâu quy hoạch hay tuyển dụng. Quá trình ấy được chuẩn bị từ khi người trẻ còn học phổ thông, tiếp tục qua sự bồi dưỡng của tổ chức Đảng và quá trình rèn luyện ở môi trường đại học, rồi được nối dài khi họ trở về đóng góp cho quê hương. Đây là hành trình lâu dài, đòi hỏi sự đồng hành của nhà trường, tổ chức Đảng, ngành giáo dục và chính quyền địa phương, thay vì chỉ dựa vào nỗ lực của riêng mỗi cá nhân.

Từ những lớp học vùng cao hôm nay đến đội ngũ cán bộ của nhiều năm sau là hành trình không thể đong đếm bằng một nhiệm kỳ hay chỉ tiêu phát triển đảng viên. Mỗi học sinh được phát hiện đúng, bồi dưỡng phù hợp và tạo điều kiện trưởng thành sẽ góp phần củng cố sự kế thừa của hệ thống chính trị ở cơ sở. Đó cũng là ý nghĩa lớn nhất của việc Quảng Trị lựa chọn bắt đầu công tác tạo nguồn cán bộ ngay từ trong học đường. ■

Em Cao Thị Lệ Hằng cùng các trẻ mầm non người Rục tại lớp học

ĐỘI TUYỂN VIỆT NAM:

Sẵn sàng cho chiến dịch ASEAN Cup

● VĨNH HY

Đội tuyển Việt Nam vừa về nước sau gần hai tuần tập huấn tại Incheon (Hàn Quốc), khép lại giai đoạn chuẩn bị quan trọng trước thềm ASEAN Championship 2026. Không chỉ mang về ba chiến thắng liên tiếp, chuyến đi còn giúp HLV Kim Sang-sik từng bước hoàn thiện bộ khung đội hình và định hình lối chơi cho hành trình bảo vệ ngôi vô địch Đông Nam Á.

Đội tuyển Việt Nam đang hoàn thiện những mảnh ghép cuối cùng cho ASEAN Cup 2026
Ảnh: MINH DÂN

Xây chắc bộ khung

Trong thời gian tập huấn, đội tuyển Việt Nam được tạo điều kiện rèn luyện trong môi trường chuyên nghiệp với hệ thống cơ sở vật chất hiện đại. Đội cũng lần lượt thi đấu ba trận giao hữu với các đối thủ có trình độ tăng dần của bóng đá Hàn Quốc. Thầy trò HLV Kim Sang-sik mở đầu bằng chiến thắng đậm 6-0 trước Siheung FC (K.League 3), tiếp đó vượt qua Yongin FC (K.League 2) với tỷ số 2-1 trước khi khép lại chuyến tập huấn bằng chiến thắng 2-1 đầy thuyết phục trước Gangwon FC, đại diện đang thi đấu tại K.League 1.

Ba chiến thắng liên tiếp không chỉ mang đến sự tự tin về mặt tinh thần, mà còn cho thấy những tín hiệu tích cực trong quá trình xây dựng đội tuyển. Quan trọng hơn cả kết quả là việc Ban huấn luyện có cơ hội đánh giá toàn diện năng lực của các cầu thủ thông qua những bài kiểm tra thực tế với cường độ và chất lượng ngày càng cao.

Ở mỗi trận đấu, HLV Kim Sang-sik đều chủ động xoay tua lực lượng, tạo cơ hội ra sân cho phần lớn các cầu thủ nhằm quan sát khả năng thích nghi với chiến thuật cũng như sự phối hợp giữa các tuyến. Đội tuyển trải qua nhiều tình huống khác nhau, từ việc làm chủ thế trận, tổ chức tấn công đến những thời điểm bị đối thủ gây sức ép hoặc rơi vào thế phải lội ngược dòng. Những trải nghiệm ấy, giúp nhà cầm quân người Hàn Quốc có thêm cơ sở để lựa chọn những nhân tố phù hợp nhất cho ASEAN Cup 2026.

Chuyến tập huấn cũng đánh dấu giai đoạn cuối của quá trình thử nghiệm. Sau gần một tháng hội quân, bộ khung của đội tuyển đã dần được định hình, trong khi các phương án chiến thuật cũng trở nên rõ nét hơn. Những điều còn thiếu, sẽ tiếp tục được hoàn thiện trong thời gian ngắn còn lại trước khi bước vào giải đấu chính thức.

Có thể nói, chuyến tập huấn tại Incheon đã hoàn thành đúng mục tiêu đề ra. Đội tuyển Việt Nam không chỉ trở về với thành tích toàn thắng mà còn mang theo sự tự tin, tính gắn kết và những lời giải quan trọng về chuyên môn. Từ thời điểm này, trọng tâm của Ban huấn luyện sẽ không còn là thử nghiệm, mà là hoàn thiện những chi tiết cuối cùng để hướng tới mục tiêu bảo vệ thành công ngôi vô địch ASEAN Cup 2026.

Hướng đến "cử dượt" cuối

Thầy trò HLV Kim Sang-sik sẽ có trận giao hữu quốc tế với Myanmar trên sân vận động Thái Nguyên vào ngày 18.7. Đây được xem là màn tổng duyệt quan trọng, trước khi toàn đội tham dự giải đấu.

Khác với ba trận đấu tập tại Hàn Quốc, nơi Ban huấn luyện ưu tiên thử nghiệm nhân sự và đánh giá nhiều phương án chiến thuật, cuộc đối đầu với Myanmar sẽ mang tính hoàn thiện nhiều hơn. Sau gần một tháng hội quân, HLV Kim Sang-sik đã có đủ thời gian để quan sát, sàng lọc và từng bước định hình bộ khung tối ưu cho đội tuyển.

Những kết quả tích cực trong chuyến tập huấn Hàn Quốc không chỉ giúp các cầu thủ có thêm sự tự tin mà còn mang đến nhiều tín hiệu khả quan về lối chơi. Tuy nhiên, trận đấu với Myanmar vẫn giữ vai trò rất quan trọng, bởi đây là lần cuối đội tuyển thi đấu trong điều kiện gần giống một trận đấu chính thức trước khi bước vào ASEAN Cup.

Đối đầu với một đại diện của bóng đá Đông Nam Á cũng được đánh giá là sự chuẩn bị hợp lý. Myanmar có phong cách thi đấu khá tương đồng với nhiều đối thủ mà tuyển Việt Nam sẽ gặp tại vòng bảng ASEAN Cup 2026. Điều đó giúp Ban huấn luyện có điều kiện kiểm chứng khả năng vận hành chiến thuật, tốc độ chuyển đổi trạng thái cũng như cách các cầu thủ xử lý trong những tình huống có cường độ và áp lực tương tự giải đấu khu vực.

Đây cũng là cơ hội để các vị trí cạnh tranh suất đá chính thể hiện mình. Dù bộ khung đội hình đã dần được hình thành sau chuyến tập huấn tại Hàn Quốc, nhiều vị trí vẫn còn sự cạnh tranh quyết liệt. Một màn trình diễn ấn tượng trước Myanmar có thể tạo nên khác biệt trong quyết định cuối cùng của HLV Kim Sang-sik.

Bên cạnh yếu tố chuyên môn, trận giao hữu còn giúp đội tuyển hoàn thiện sự ăn ý giữa các tuyến, nâng cao cảm giác thi đấu và củng cố tâm lý trước khi bước vào hành trình bảo vệ chức vô địch. Với người hâm mộ, đây cũng là dịp hiếm hoi được chứng kiến đội tuyển thi đấu trên sân nhà trước khi bước vào giải đấu lớn nhất khu vực.

Sau trận gặp Myanmar, đội tuyển Việt Nam sẽ lên đường sang Thái Lan vào ngày 20.7 để tham dự ASEAN Cup 2026. Với những gì đã thể hiện trong thời gian qua, thầy trò HLV Kim Sang-sik đang hướng đến giải đấu với sự tự tin và quyết tâm cao, sẵn sàng chinh phục mục tiêu bảo vệ thành công ngôi vô địch Đông Nam Á. ■

Học Bác...

(Tiếp theo trang 7)

Ngược lại, tư tưởng, đạo đức, phương pháp và phong cách Hồ Chí Minh phải trở thành một phần của năng lực con người: Năng lực tự học, tự đổi mới, tự chịu trách nhiệm; khả năng làm chủ công nghệ nhưng không đánh mất các chuẩn mực đạo đức; khả năng hội nhập với thế giới nhưng luôn giữ vững bản lĩnh, căn cốt và lợi ích quốc gia - dân tộc.

Một điểm rất mới của Chỉ thị là yêu cầu ứng dụng mạnh mẽ công nghệ số, trí tuệ nhân tạo trong xây dựng hệ thống dữ liệu, học liệu số về học tập, thực hành theo Bác; số hóa dữ liệu Di sản Hồ Chí Minh; tăng cường tương tác, đối thoại, xử lý tình huống thực tiễn; xây dựng nội dung tuyên truyền ngắn gọn, dễ hiểu, dễ nhớ, dễ thực hiện và dễ kiểm tra, đánh giá, nhất là đối với thanh thiếu niên, đồng bào dân tộc thiểu số, vùng sâu, vùng xa.

Điều này cho thấy việc học Bác cũng phải đổi mới để phù hợp với cách tiếp nhận tri thức và đời sống tinh thần của xã hội hiện đại. Không thể chỉ đưa những bài giảng dài lên môi trường số rồi gọi đó là chuyển đổi số. Cũng không thể đơn giản hóa tư tưởng Hồ Chí Minh thành những câu trích dẫn rời rạc, thiếu bối cảnh, chạy theo lượt xem và hiệu ứng nhất thời. Công nghệ phải giúp di sản đến gần hơn với công chúng, nhưng không được làm nghèo đi chiều sâu tư tưởng. Trí tuệ nhân tạo có thể hỗ trợ xây dựng cơ sở dữ liệu, cá nhân hóa học liệu, tái hiện không gian lịch sử, kết nối các tư liệu, tác phẩm, hình ảnh về Chủ tịch Hồ Chí Minh; nhưng con người vẫn phải chịu trách nhiệm về tính chính xác, tính định hướng, chiều sâu văn hóa và giá trị giáo dục của nội dung.

Yêu cầu số hóa Di sản Hồ Chí Minh cũng có sự gặp gỡ sâu sắc với chỉ đạo của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước tại Phiên họp thứ hai Ban Chỉ đạo Trung ương về phát triển văn hóa Việt Nam. Tại đó, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước chỉ ra khoảng cách còn lớn từ chủ trương đến sản phẩm, từ chương trình đến tác động thực tế; đồng thời yêu cầu phát triển văn hóa trong cả không gian thực và không gian số, chuyển hóa di sản thành dữ liệu, tri thức, tài sản trí tuệ và nguồn lực sáng tạo.

Di sản Hồ Chí Minh vì thế cần được nhìn nhận đồng thời trên ba phương diện. Trước hết, đó là nền tảng tư tưởng và đạo đức để xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh. Thứ hai, đó là nguồn lực giáo dục để hình thành nhân cách, lý tưởng sống, trách nhiệm xã hội và khát vọng cống hiến, đặc biệt đối với thế hệ trẻ. Thứ ba, đó là một bộ phận đặc biệt quan trọng của di sản văn hóa quốc gia, có khả năng tạo ra những sản phẩm giáo dục, văn hóa, nghệ thuật và truyền thông có sức lan tỏa trong nước và quốc tế.

Để Chỉ thị thực sự đi vào cuộc sống, mỗi cấp ủy, cơ quan, đơn vị không nên bắt đầu bằng việc viết một kế hoạch thật dài, mà cần bắt đầu từ những vấn đề cụ thể nhất của mình. Nơi nào người dân còn phàn nàn về thủ tục thì học Bác phải thể hiện ở việc đơn giản hóa thủ tục. Nơi nào còn lãng phí thì phải bắt đầu từ tiết kiệm và sử dụng hiệu quả nguồn lực. Nơi nào còn cán bộ né tránh, đùn đẩy thì phải làm rõ trách nhiệm và kịp thời thay thế những người không đáp ứng yêu cầu. Nơi nào có vấn đề bức xúc kéo dài thì người đứng đầu phải trực tiếp đối thoại, xác định thời hạn và chịu trách nhiệm giải quyết.

Mỗi tổ chức đảng cần lựa chọn một số việc trọng tâm, có sản phẩm cụ thể, có thời hạn, có người chịu trách nhiệm và có cơ chế để Nhân dân giám sát. Kết quả thực hành theo Bác phải được sử dụng thực chất trong đánh giá tổ chức đảng, đảng viên, trong quy hoạch, bổ nhiệm, điều động cán bộ; không thể để người nói hay, báo cáo tốt nhưng công việc trì trệ được đánh giá cao hơn người dám làm, dám chịu trách nhiệm và tạo ra chuyển biến thực sự.

Đồng thời, cần phát huy mạnh mẽ vai trò của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội, báo chí và Nhân dân trong giám sát đạo đức, lối sống, trách nhiệm nêu gương và chất lượng thực thi công vụ. Học Bác phải được đặt trong sự đánh giá của Nhân dân, bởi Nhân dân là người cảm nhận rõ nhất thái độ phục vụ của cán bộ và hiệu quả hoạt động của bộ máy.

Chỉ thị số 07-CT/TW vì thế không chỉ tiếp nối một cuộc vận động chính trị có ý nghĩa sâu sắc, mà còn đặt nền móng cho một cuộc chuyển đổi về văn hóa lãnh đạo và văn hóa hành động: Từ nói nhiều sang làm thật; từ cam kết chung sang trách nhiệm cụ thể; từ học tập theo đợt sang tự giác rèn luyện hằng ngày; từ đánh giá trong nội bộ sang đo lường bằng niềm tin và sự hài lòng của Nhân dân.

Trong giai đoạn phát triển mới, học Bác không chỉ để mỗi người trở nên tốt hơn, mà còn để bộ máy hoạt động hiệu quả hơn, xã hội nhân văn hơn và đất nước mạnh hơn. Giá trị của việc học tập không nằm ở những lời nói đẹp, mà ở những việc làm có ích; không nằm ở hình thức trang trọng, mà ở sự chuyển biến trong từng con người, từng cơ quan và từng cộng đồng.

Học Bác bằng hành động, thực hành bằng trách nhiệm và chứng minh bằng kết quả phục vụ Nhân dân - đó chính là cách thiết thực nhất để Di sản Hồ Chí Minh tiếp tục sống động, soi đường và trở thành sức mạnh đưa đất nước vững bước trong kỷ nguyên phát triển mới.

B.H.S

Cái kết đẹp cho Messi

● KHẢI HƯNG

Argentina, đội bóng của Messi, đã tiến vào chung kết trên hành trình giàu cảm xúc. Đối thủ của Albiceleste là một Tây Ban Nha chơi bóng như thể lập trình. Đó là một cái kết đẹp.

Nước cờ khôn ngoan của Argentina

Như những gì giải đấu World Cup này vẫn luôn chứng minh, việc đặt giới hạn cho Lionel Messi là điều không nên. Vì vậy, dù xét về lý thuyết hay xác suất, vẫn có khả năng sự nghiệp thi đấu quốc tế của cầu thủ 39 tuổi này sẽ kết thúc tại East Rutherford, New Jersey, trong trận chung kết vào cuối tuần này, trước chính đội bóng lẽ ra đã có thể đưa anh đến một con đường hoàn toàn khác.

Những ai từng tham dự Giải vô địch U20 Nam Mỹ ở Colombia vào đầu năm 2005, sẽ không bao giờ quên khoảnh khắc đó. Argentina đã trình làng một tiền vệ kiến tạo thuận chân trái với mái tóc bù xù, chỉ mới 17 tuổi và dường như chỉ cao bằng nửa so với những người khác. Cậu ấy không hề mang dáng dấp của một vận động viên ưu tú - cho đến khi chúng ta chứng kiến cậu ấy thi đấu.

Hồi ấy, cách đây 21 năm rưỡi, Messi đã mang đến một màn trình diễn bậc thầy. Cách trái bóng bám chặt vào cái chân trái của anh thật kỳ lạ, nhưng mọi thứ không dừng lại ở đó. Chàng trai trẻ này không chỉ thực hiện những pha rê dắt bóng điệu nghệ từ khoảng cách 40m so với khung thành. Anh dường như có khả năng phi thường trong việc cảm nhận không gian, nhận biết nơi nào và khi nào mình có thể gây khó khăn cho đối phương. Rõ ràng Messi sẽ trở thành một nhân vật xuất chúng trên sân cỏ, và tất cả chúng ta, những người được chứng kiến anh thi đấu suốt hai thập niên qua đều cảm thấy thật may mắn.

Bởi vì vào thời điểm ấy, Messi vẫn là một cái tên vô danh. Anh đã sống ở Rosario cho đến năm 13 tuổi trước khi chuyển đến Barcelona, nhưng chỉ mới chơi một vài trận cho câu lạc bộ. Ngay cả người Argentina cũng không biết nhiều về Messi, nhưng vẫn nắm được thông tin người Tây Ban Nha đang cố gắng thuyết phục viên ngọc thô này khoác áo ĐTQG của họ và điều đó là đủ để thúc đẩy Liên đoàn Bóng đá Argentina (AFA) hành động. Argentina đã đi một nước cờ khôn ngoan khi trao cơ hội cho Messi khoác áo đội tuyển quốc gia quê hương vào ngày 17.8.2005 trong trận giao hữu với Hungary.

Đã có một khoảng thời gian, anh bị chế giễu vì sự lựa chọn của mình. Tây Ban Nha liên tiếp vô địch EURO 2008, World Cup 2010 và EURO 2012, trong khi Argentina lại chìm trong khủng hoảng. Mười năm trước, sau một thất bại đau lòng trước Chile tại Copa América (ngay tại sân vận động mà anh sẽ thi đấu vào Chủ nhật tới) Messi từng tuyên bố giã từ đội tuyển quốc gia.

Tuy nhiên, anh đã sớm suy nghĩ lại, và quyết định đó đã làm cho thế giới bóng đá trở nên trọn vẹn hơn. Trong 5 năm qua, Argentina đã chấm dứt một cách thuyết phục cơn khát danh hiệu kéo dài với hai chức vô địch Copa América, cộng thêm chiếc cup vàng World Cup tại Qatar 4 năm trước và giờ đây Albiceleste đang hướng đến việc bảo vệ ngôi vương trong trận chung kết vào lúc 2h ngày 20.7 (theo giờ Việt Nam) gặp Tây Ban Nha.

Cuộc hội ngộ thú vị

Trận chung kết này cũng là cuộc hội ngộ đầy thú vị giữa hai vị huấn luyện viên. Gần một thập kỷ trước, Lionel Scaloni đã theo học khóa đào tạo huấn luyện viên tại Tây Ban Nha. Một trong những người thầy của ông chính là Luis de la Fuente, người sẽ ngồi ở băng ghế huấn luyện bên kia chiến tuyến trong trận đấu vào Chủ nhật.

Mối lương duyên dường như hiện diện ở khắp mọi nơi. Trước đó tại giải đấu này, khi De la Fuente được hỏi rằng ông muốn có cầu thủ ngoại quốc nào nhất trong đội hình Tây Ban Nha. Câu trả lời được đưa ra nhanh đến mức câu hỏi gần như chưa kịp dứt là Julián Álvarez của Argentina. Giờ đây, khi lên kế hoạch cho trận chung kết, chiến lược gia của Tây Ban Nha sẽ phải tập trung vào phương án ngăn chặn Álvarez và sự kết nối giữa tiền đạo này với Messi.

Rõ ràng, cách tiếp cận của ông sẽ không cực đoan như huấn luyện viên đội tuyển Anh Thomas Tuchel, người đã áp dụng lối phòng ngự lùi sâu đến mức trông như thể đội bóng của ông là một đàn dơi đang treo lơ lửng trên xà ngang. Triết lý của Tây Ban Nha luôn là kiểm soát thế trận, và sẽ rất thú vị để xem liệu họ có thể cắt đứt nguồn cung cấp bóng cho Messi và Álvarez như cách họ đã làm với Kylian Mbappé cùng các đồng đội trong trận bán kết thắng Pháp vừa qua hay không.

Chúng ta lẽ ra đã có thể hình dung được phần nào cuộc đối đầu giữa hai phong cách chơi này từ trước. Bởi vì Argentina và Tây Ban Nha từng lên lịch đối đầu nhau tại Siêu cúp Liên lục địa Finalissima (trận đấu giữa nhà vô địch châu Âu và Nam Mỹ). Argentina muốn tổ chức trận đấu này vào năm ngoái, nhưng lịch thi đấu đã kín chỗ. Việc phải bung sức cho vòng loại World Cup và UEFA Nations League khiến các đội bóng châu Âu rất khó có cơ hội cọ xát với các đại diện đến từ châu lục khác, trừ khi đó là tại vòng chung kết World Cup hoặc giai đoạn giao hữu chuẩn bị cho giải đấu.

Ví dụ, Argentina đã không chạm trán bất kỳ đối thủ châu Âu nào sau khi đánh bại Pháp trong trận chung kết năm 2022, cho đến khi họ gặp Iceland trong trận giao hữu cuối cùng trước thềm World Cup năm nay. Và vì vậy, trận đấu này từng được dự kiến diễn ra vào tháng 3 tại Doha, nhưng khi tình hình Trung Đông trở nên căng thẳng, trận đấu đã buộc phải bị hủy bỏ.

Tây Ban Nha đề xuất một số phương án thay thế tại châu Âu, và Argentina đưa ra Buenos Aires như một lựa chọn, dù biết rằng đối tác sẽ khó lòng đồng ý. Vì vậy, trận đấu đó đã không thể diễn ra, nhưng giờ thì nó cũng không còn cần thiết nữa. Cuối cùng thì cuộc thư hùng này cũng sắp xảy ra, nhưng với một danh hiệu cao quý nhất đang chờ đợi. ■

Messi đang hướng tới cái kết trong mơ ở màu áo đội tuyển Argentina

HLV đội tuyển Anh bị đặt dấu hỏi về năng lực

HLV Thomas Tuchel trở thành tâm điểm chỉ trích sau khi những sự điều chỉnh nhân sự của ông bị cho là "góp phần" khiến tuyển Anh đánh rơi tấm vé vào chung kết World Cup trước Argentina.

Ngay sau trận đấu, người hâm mộ và các chuyên gia đồng loạt đặt dấu hỏi về các quyết định thay người của chiến lược gia người Đức. Một CĐV bình luận: "Tôi rất thích Tuchel nhưng thực sự không hiểu những sự thay đổi người này". Bình luận trên BBC, cựu tiền đạo Wayne Rooney nhận định: "Chúng ta đã ở vị thế quá thuận lợi rồi lại không biết phải làm gì. Chúng ta lùi quá sâu, để họ ép sân liên tục và cuối cùng phải trả giá. Tôi thực sự thất vọng. Những sự thay đổi người không giúp ích cho đội. Thật đau đớn. Đôi khi bạn cũng cần một chút may mắn để vô địch những giải đấu như thế này". Trong khi đó, Alan Shearer viết trên mạng xã hội như sau: "Đội chơi hay hơn đã thắng. Những sự thay đổi khiến chúng ta không còn lối thoát. Có tới 6 hậu vệ trên sân khi trận đấu còn khoảng 25 phút. Thật đáng tiếc". **T.BÌNH**

Tác động của World Cup 2026 tại Mỹ không như kỳ vọng

Báo cáo của Cục Dự trữ Liên bang Mỹ (Fed) công bố ngày 15.7 cho thấy mặc dù FIFA World Cup 2026 mang lại cú hích cho ngành Du lịch tại các thành phố đăng cai, nhưng tác động tích cực của sự kiện này đã bị hạn chế bởi tình trạng suy yếu kinh tế ở những khu vực khác.

Fed chi nhánh Boston cho biết lượng đặt phòng khách sạn tại thành phố liên quan đến World Cup ban đầu thấp hơn kỳ vọng. Tuy nhiên, các khách sạn này đã chứng kiến tỷ lệ lưu trú tăng lên và đạt mức dự báo sau khi giảm giá phòng. Theo Fed chi nhánh New York, một số nhà hàng và quán bar tại thành phố New York cho biết doanh số bán hàng "tăng mạnh" nhờ các sự kiện xem trận đấu. Tuy nhiên, một số nhà hàng khác lại cho biết lượng du khách quốc tế giảm, trong đó lượng khách đến từ Canada giảm rõ rệt.

Dữ liệu của Cơ quan Du lịch và Lữ hành Quốc gia Mỹ (NTTO) thuộc Bộ Thương mại Mỹ cho thấy, trong thời gian diễn ra vòng bảng World Cup (từ ngày 11-27.6), tổng lượng khách quốc tế đến Mỹ trong tháng 6 về cơ bản không thay đổi so với cùng kỳ năm trước. **K.TUẤN**

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 141 Nguyễn Thái Học, phường Ô Chợ Dừa, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 37/GP-BVHTTDL ngày 6.3.2026 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch
● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798
● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam
GIÁ: 5.000đ

Mạng lưới trạm sạc xe điện tạo đà cho chuyển đổi xanh

● HỒNG NHUNG

Trong xu hướng chuyển đổi xanh, nhiều quốc gia trên thế giới đã tăng tốc mở rộng mạng lưới hạ tầng sạc điện, đáp ứng nhu cầu của phương tiện giao thông điện, đồng thời giảm phát thải khí nhà kính và hướng tới mục tiêu phát triển bền vững.

Trạm sạc xe điện tại một bãi đỗ xe ở Bắc Kinh (Trung Quốc) Ảnh: TTXVN

Tại Mỹ, hạ tầng trạm sạc xe điện đang bước vào giai đoạn phát triển mạnh mẽ. Trọng tâm không chỉ là lắp đặt càng nhiều bộ sạc càng tốt, mà ngày càng chuyển sang nâng cao độ tin cậy, cải thiện trải nghiệm của khách hàng và xây dựng các mô hình kinh doanh có khả năng sinh lời.

Ở châu Âu, nhiều quốc gia đã trở thành những hình mẫu trong việc xây dựng hệ thống trạm sạc điện, không chỉ về quy mô mà còn về tính đồng bộ, thông minh và khả năng tích hợp với lưới điện. Nhiều trạm sạc được kết hợp với các nguồn năng lượng tái tạo như điện mặt trời và điện gió, góp phần giảm áp lực lên hệ thống điện và nâng cao hiệu quả sử dụng năng lượng sạch. Điển hình như ở Anh, mới đây đã thử nghiệm hệ thống trạm sạc điện mặt trời. Trong quá trình thử nghiệm, toàn bộ điện năng được lấy trực tiếp từ các trang trại điện mặt trời hoặc từ các bộ pin lithium-ion đã được sạc hoàn toàn bằng năng lượng mặt trời.

Trong khi đó Trung Quốc liên tục đầu tư mạnh mẽ vào hạ tầng trạm sạc, vươn lên trở thành một trong số các quốc gia dẫn đầu về mạng lưới sạc xe điện lớn nhất thế giới. Chỉ trong một thời gian ngắn, Trung Quốc đã xây dựng được mạng lưới trạm sạc quy mô lớn, phủ rộng trên cả nước, tạo nền tảng quan trọng cho sự phát triển nhanh chóng của thị trường xe điện.

Tại Trung Quốc, mô hình phát triển hạ tầng trạm sạc được triển khai linh hoạt theo đặc điểm của từng địa phương. Ở các đô thị lớn, các trạm sạc tập trung được đầu tư với quy mô lớn nhằm đáp ứng nhu cầu sử dụng xe điện ngày càng tăng, đảm bảo mạng lưới "sạc mọi nơi". Trong khi đó, tại các thành phố nhỏ và khu vực nông thôn, nhiều hộ gia đình và cá nhân chủ động lắp đặt các hộp sạc, để phục vụ nhu cầu cá nhân và kết hợp kinh doanh dịch vụ sạc điện. Không chỉ dừng ở quy mô, Trung Quốc cũng đang đẩy mạnh mạng lưới sạc nhanh và siêu nhanh để đáp ứng nhu cầu của người sử dụng.

Trong năm 2026, thị trường xe điện toàn cầu đã đánh dấu đột phá về công nghệ sạc pin siêu nhanh. Đây là xu hướng tất yếu của ngành công nghiệp xe điện, trong đó lợi thế không còn chỉ được quyết định bởi quy mô sản xuất hay thị phần, mà phụ thuộc ngày càng lớn vào tốc độ đổi mới, khả năng làm chủ công nghệ năng lượng và năng lực xây dựng hệ sinh thái sạc.

Bên cạnh đó, mô hình trạm sạc tích hợp nguồn năng lượng tái tạo kết hợp với hệ thống lưu trữ năng lượng bằng pin (BESS) cũng nổi lên như một xu hướng phát triển tại nhiều quốc gia. Nhờ khai thác điện từ các nguồn tái tạo như điện mặt trời hoặc điện gió và lưu trữ trong hệ thống pin, các trạm sạc có thể vận hành ổn định ngay cả ở những khu vực có hạ tầng lưới điện hạn chế hoặc chưa được kết nối với lưới điện quốc gia.

Xu hướng này đang được triển khai tại nhiều quốc gia. Thay vì phụ thuộc hoàn toàn vào lưới điện quốc gia, các trạm sạc khai thác điện từ hệ thống pin mặt trời và lưu trữ trong các bộ pin dung lượng lớn để cung cấp điện liên tục 24/7, kể cả vào ban đêm hoặc trong điều kiện lưới điện không ổn định. Chẳng hạn như một trạm sạc tại Mỹ được trang bị hơn 1.000 tấm pin mặt trời cùng hệ thống lưu trữ năng lượng có dung lượng 3,4MWh có thể vận hành hoàn toàn độc lập với lưới điện. Hay chiếc xe ô tô điện đã hoàn thành hành trình xuyên nước Anh chỉ bằng nguồn điện được tạo ra từ hệ thống pin mặt trời, không sử dụng xăng, không lấy điện từ lưới điện quốc gia và không phát sinh bất kỳ chi phí nhiên liệu nào.

Những ví dụ này cho thấy tương lai của ngành giao thông điện hóa không chỉ gắn với xe điện, mà còn phụ thuộc vào khả năng tích hợp giữa công nghệ sạc, lưu trữ năng lượng và các nguồn năng lượng tái tạo để hình thành một hệ sinh thái giao thông bền vững và tự chủ về năng lượng. ■

CÂU CHUYỆN VĂN HÓA

Lan tỏa văn hóa ẩm thực Việt

● THANH TÂM

Sau ba tuần, vượt hơn 4.000km qua 6 quốc gia châu Âu, ngày 15.7, Hành trình Quảng diễn văn hóa Phở tại châu Âu 2026 (Phở Cultural Roadshow Europe 2026) đã tới Nhà hàng Việt Phố, ở trung tâm Berlin (Đức), trạm dừng chân cuối cùng trong hành trình.

Theo phóng viên *TTXVN* tại Berlin, sự kiện quảng diễn Phở tại Berlin, do Đại sứ quán Việt Nam tại Đức và Liên hiệp Hội người Việt Nam tại Đức bảo trợ đã thu hút sự tham gia của khoảng 200 người Việt Nam và Đức, trong đó có nhiều chủ nhà hàng, doanh nghiệp và đại diện nhiều tổ chức, hội đoàn người Việt. Phát biểu tại sự kiện, Đại sứ Việt Nam tại Đức, Nguyễn Đắc Thành bày tỏ niềm vui khi được tham gia bảo trợ chương trình đặc biệt có ý nghĩa này, nhất là khi trạm dừng chân Berlin lại được tổ chức ở Trung tâm thương mại Đồng Xuân - một biểu tượng của sự hội nhập thành công và đóng góp vào đa dạng văn hóa thủ đô Berlin của cộng đồng người Việt Nam. Đại sứ cảm ơn tổ chức We Love Phở đã lựa chọn Berlin làm một trạm dừng chân, để đưa các nghệ nhân ẩm thực Việt Nam tới giới thiệu về những nét đẹp của các món ăn truyền thống Việt.

Nghệ nhân Lê Thị Thiết, Phó Chủ tịch Hiệp hội Văn hóa ẩm thực Việt Nam, Chủ tịch Hiệp hội Văn hóa ẩm thực Ninh Bình, Trưởng đoàn nghệ nhân Việt Nam cho biết: "Những chương trình như thế này sẽ giúp bạn bè của chúng ta, những người ở Berlin, yêu phở hơn, gắn kết với ẩm thực Việt Nam hơn. Phở cũng là cầu nối ngoại giao, gắn kết con người. Những buổi như thế này giúp chúng ta giới thiệu, quảng bá được nhiều hơn nữa về bản sắc văn hóa Việt Nam thông qua ngôn ngữ ẩm thực và cũng giúp những người làm nghề như chúng tôi tự tin, vững bước và có trách nhiệm hơn trong gìn giữ, lan tỏa và phát triển ẩm thực Việt".

Được biết, hành trình Quảng diễn văn hóa Phở tại châu Âu 2026, kéo dài từ 26.6-15.7, là sáng kiến do Hội We Love Phở châu Âu và Hiệp hội Văn hóa Ẩm thực Ninh Bình khởi xướng và đồng tổ chức, với sự đồng hành của Ủy ban Nhà nước về Người Việt Nam ở nước ngoài và 6 Đại sứ quán Việt Nam ở châu Âu. Hành trình đã đưa 8 nghệ nhân và chuyên gia ẩm thực có tên tuổi ở Việt Nam sang châu Âu để quảng bá phở và ẩm thực Việt Nam. Tám trạm dừng chân gồm: Praha (Séc), Vácsava (Ba Lan), Trnava và Bratislava (Slovakia), Vienna (Áo), Budapest (Hungary), Bochum và Berlin (Đức), mỗi nơi hành trình đều mang một câu chuyện và dấu ấn riêng nhưng đều nhằm lan tỏa văn hóa ẩm thực Việt Nam, chia sẻ những kinh nghiệm nghề nghiệp và cả những trăn trở đối với tương lai của ẩm thực Việt Nam. Nhân dịp này, Hội We Love Phở cũng chính thức phát động Tuần lễ Phở tại châu Âu 2026, dự kiến diễn ra từ ngày 7-13.12, với mong muốn hoạt động này sẽ trở thành một phong trào chung, nơi mỗi nhà hàng, mỗi doanh nghiệp và mỗi người yêu Phở đều có thể trở thành một đại sứ quảng bá văn hóa Việt Nam ngay tại cơ sở kinh doanh của mình.

Thành công lớn nhất của hành trình Quảng diễn văn hóa Phở tại châu Âu 2026 là sự kết nối giữa các hội đoàn, doanh nghiệp, nhà hàng, nghệ nhân, các cơ quan đại diện Việt Nam ở nước ngoài và bạn bè quốc tế. Phở nói riêng, văn hóa ẩm thực Việt Nam nói chung đã góp phần không nhỏ quảng bá hình ảnh đất nước và con người Việt Nam ra thế giới. Đúng như kỳ vọng của đại diện tổ chức We Love Phở, bà Cao Hồng Vinh: "Một ngày không xa, nhắc đến Phở là nhắc đến Việt Nam. Và nhắc đến Việt Nam là nhắc đến một dân tộc giàu bản sắc, giàu lòng hiếu khách và luôn biết kết nối con người với con người". ■

Nhiều nước EU kêu gọi xem xét lại việc định giá carbon

Mười quốc gia thành viên Liên minh châu Âu (EU), đã kêu gọi Ủy ban châu Âu (EC) xem xét lại cơ chế định giá carbon mới đối với nhiên liệu (ETS2). Trong tuyên bố chung gửi EC, các nước này đề nghị đưa việc rà soát cơ chế định giá carbon mới đối với nhiên liệu vào quá trình sửa đổi hệ thống giao dịch phát thải (ETS) của Liên minh châu Âu.

Theo kế hoạch hiện nay, cơ chế định giá carbon mới đối với nhiên liệu sẽ được áp dụng từ năm 2028 đối với nhiên liệu dùng cho sưởi ấm và giao thông. Ngoài việc phản đối cơ chế định giá carbon mới đối với nhiên liệu, nhóm nước này cũng đề nghị EU nới lỏng một số quy định của thị trường carbon hiện hành, trong đó có việc cấp thêm hạn ngạch phát thải miễn phí cho các ngành công nghiệp.

L.YẾN